

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ KOOPERATYVĖS SĄJUNGOS ORGANAS

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI
DARBININKAI VIENYKITĖS!

EINA ANTRADIENIAIS, IR
PENKTADIENIAIS

Eina nuo 1915 m.

GRUODŽIO 15 D., 1925, ANTRADIENIS, Nr. 138

Kaina 5 centai

Angliakasių streiko galo nesimato

SUSAUKĖ LEGISLATURĄ

Pennsylvanijos valstijų gubernatorius Pinchot susaukė legislaturą specialen sesijon sausio 13 d. 2 val. po pietų.

Gubernatorius pasakė, kad esą 8 reikalai pribrendę, kuriuos legislatura turi išrišti. Svarbiausias esąs tai angliakasių streikas. Sakė, kad dabar nėra įstatymo reguliuojančio kasyklų valdymą. Sako, kad legislatura turi išleisti įstatymą, kuriuo kasyklos būtų "public utility."

Reiškia angliakasių streiko galo nesimato ir kad gubernatorius eina prie kasyklų suvisuomeninimo.

NESINAUDOJA TURTAIS

NEW HAVEN, Ct. — Į čionykštį Yale universitetą pernai įstojo milijardieriaus John D. Rockefellerio dukters sūnus John R. Prentice. Jis sumanė ne taip mokyti kaip kiti turtininkų sūnūs. Jis sumanė mokyti ir uždarbiauti taip, kaip biednieji studentai kad verčiasi. Jis uždarbiavo pernai, o šiemet stojo į kontestą laimėti stipendiją. Ir laimėjo. Jis iki šiol uždarbiavo ligininėj dirbdamas vakarais, kaip telefonystas. Jis yra nepaprastų gabumų, septintus metus eidamas jau galėjo skaityti ir suprasti lotiniškai, net šnekėti galėjo. Iš mažų dienų jis turėjo lotiniškos kalbos mokytoją vengrą, kurs lotiniškai galėjo kalbėti. Turėjo vokiškos ir francūziškos kalbos mokytojas, kurios iš mažų dienų tose kalbose su juo šnekėjo.

PRADĖJO ABLAVA

PARYŽIUS. — Francijos sostinės policija padarė ablavą ant kriminalistų.

Tos dvi merginos užsipešė akone aplink pasaulį. Jos pasižymėjo Illinois Products parodoje 1925.

DOVANOJO KALTĖ

ALBANY, N. Y. — Komunistas Gitlow buvo nuteistas atsėdėti nuo 5 iki 10 metų kalėjime už agitavimą maišto keliu nuversti Amerikos valdžią. Prasikaltimas papildytas 1920 m. Gub. Smith paliuosavo Gitlową nuo kalėjimo.

UZĖJO ANT SEKLUMOS

EASTPORT, Me. — Kanados pasażierinis laivas Grand Manan užėjo ant sekumos. Jame buvo 30 pasażierių. Visi buvo išgelbėti. Laivas nuvilktas nuo sekumos ir nelabai tesugadytas.

NUPLIKINO AŠTUONIS ŽMONES

ALMEIRA, Ispanija. — Geležies liejykloje sprogo boileris. Mirtinai nupliko 8 žmones.

MUSTYNĖS BOLINĖJ

WORCESTER, Mass. — Arthur Carlson, 21 m. amžiaus, susiginėjo su kitu žmogum. Ištiko muštinė ir antrasis žmogus jį peiliu pervėręs pabėgo.

KALĖJIMAN UŽ VAIKO APVOGIMĄ

DETROIT, Mich. — Du girtuokliai kad mūšaino nusipirkti pavogė vaiko bankelę. Buvo susekti ir nuteisti atsėdėti 60 dienų kalėjime.

ATLYGINO GIMINĖS

TAUNTON, Mass. — Fred Haulon, buvusias miesto išdirtininkas, buvo apkaltintas pasisavinime \$12,000. Tai už jį užsistojo giminės ir pažįstami ir sudėjo pavogtus pinigų miestui atlyginti. Bet visvien jis bus baudžiamas.

Kapitalistai prieš darbininkų bankas

PRIEŠ KOOPERATYVIUS BANKUS

OLYMPIA, Wash. — Didelis plėtojimas kooperatyvių kredito bendrovių surūpino bankininkus. Jie sumanė įstatymą tas bendroves varžanti. Washingtono valstijoje prieš penkis metus kooperatyvės bendrovės kapitalo turėjo \$20,000,000. Dabar jos turi \$72,000,000.

ORGANIZUOJA MEKSIKONUS

LOS ANGELES, Cal. — Čionai yra 50,000 meksikonų. Jie paprastai, neapšviesti darbininkai, yra išnaudojami ir numušė algas kitiems darbininkams. Kad didesnio pavojaus organizuotiems darbininkams nebūtų, tai unijos emė tuos meksikonus organizuoti.

NELAIMĖ PER KARVĖ

WORCESTER, Mass. — Prieš fermerį Carl R. Harrington užtraukta byla ir reikalaujama \$35,000 atlyginimo. Jis kaltinamas, kad leido savo karves ant automobilių kelio ir vienas automobilis per karvę turėjo katastrofą ir keturi žmonės buvo sužeisti.

POPIEROS GAMYBA

Suv. Valstijose popieros gamybai per metus miško išteriojama 1,000,000 akierių dirba 25,000 darbininkų.

VĖL UŽ RUSIJOS PRIPAŽINIMĄ

Washington. — Senatorius Borah išnaujo inešė į senato užsienio reikalų komisiją rezoliuciją, reikalaujančią pripažinti Rusiją.

NEBUVO BE PINIGŲ

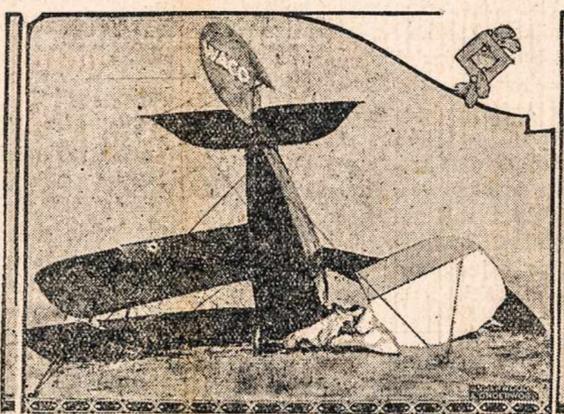
PHILADELPHIA, Pa. — Baptistų kunigas Russell H. Conwell per savo gyvenimą yra uždirbęs prakalbininkaudamas \$11,000,000. Bet jis buvo taip duosnus geriams tikslams, kad jam mirštant buvo spėjama, kad jis be cento buvo. Pasirodė, kad ne visiškai taip buvo. Mirdamas dar paliko \$14,000 vertės turtų.

JAUNAS PERDETINIS

Turkijoje būdavo paprotys toks, kad augštesnės merginų mokyklos būdavo senas barzdyla, it patriarkas. Dabar paskirtas tos įstaigos perdetiniu jaunas neženotas vyras. Tarp jo naujų pareidymu yra įvedimas teniso ir kitokių angliškių žaismių. Tikybinės pareigos nėra priverstinos. Merginų toje mokykloje yra 320.

POPIEROS GAMYBA

Suv. Valstijose popieros gamybai per metus miško išteriojama 1,000,000 akierių su viršum.

Orlaivio selatme Co. St. Joseph, Mo. Aštuoni žmonės buvo sužeisti.

Nelaimės anglių kasykloj

BAISI NELAIMĖ KASYKLOJ

BIRMINGHAM, Ala. — Anglių kasykloj ištiko gazo eksplozija. Vietoj žuvo 61 darbininkas. Iš viso kasykloj buvo 81. Bet 15 išliko sveiki, o 5 tapo sužeisti ir nugabenti ligininėj. Jie labai apdegė. Nukentėjusieji didžiunoj yra negrai.

Gyvasties gelbėtojai darbavosi, kad kuodaugiausia išgelbėti. Ir darbavosi su pasiaukuojuimu. Dirbo patys save pavojun statydami. Du iš jų buvo apsvaigė ir tik oxygenu tapo atgaivinti. Jie sako matę darbininkus prisišliejusius prie sienų, bet neturinčius jėgos paeiti. Per nuodingus gazus jie negalėjo prie jų daeiti ir pagelbėti išeiti. Nelaimės kasykloj baltų buvo 25, o kiti buvo negrai.

NUSIŽUDĖ STUDENTAS

PITTSBURG, Pa. — Carnegie Technologijos Instituto studentas nusižudė parišęs atsisveikinimus šešioms merginoms. Iš jų tris mylėjo.

DOVANOS! DOVANOS!

Kalėdos jau netoli. Jau ne vienas svarstė apie Kalėdų dovanas. Atsiminkite, kad pas mus yra lietuviškų tautiškių daiktų — megstų staltiesių, karklaryšių, juostų, burkštinių daiktų ir t. t. Šitokie daiktai geriausia tinka dovanoms. Kalėdų metu tų daiktų kainas nupiginome. Naudokitės vietiniai ir apylinkių lietuviai. Tolimesnių kolonijų lietuviams pranešam, kad gali išrašyti. Karklaryšių kainos nuo \$1.50 iki \$2.00, staltiesės po \$5.00.

LITHUANIAN SALES CORP.

366 West Broadway
So. Boston, Mass.

KIEK ATSEINA VALDŽIAI IŠKOLEKTAVIMAS

WASHINGTON. — Iždo Departmentas skelbia, kad surinkti kas \$100 taksomis valdžiai atseina po \$1.44.

AUKA LIGONINEI

PROVIDENCE, R. I. — John D. Rockefeller jaunasis aukuoja Rhode Island ligoninei \$100,000. Tie pinigai yra naujai ligoninei. Pradžią padarė Aldrich broliai pažadėdami \$500,000 su išlyga, jei visuomenė antra tiek sudės. Dabar išviso visuomenė jau sudėjo \$419,808. Šiton sumon ineina ir Rockefellerio auka. Ta ligoninė bus surišta su Brown universitetu. Jaunasis Rockefelleris yra baigęs tą universitetą.

KADA BANDITAS SUPYKSTA

LINCOLN, Ill. — Banditai sutiko Albert Ramlow'ą nuo kuriu atėmė pinigų. Bet banditas tegavo 18c. Tai banditas supykęs dėl mažo lobio šovė. Kulka praužė nepataikius į apvogtą žmogų.

POPIEROS ĮGABENIMAS AMERIKON

Iš New Foundlando į Suv. Valstijas per pastarusius du mėnesiu įgabenta 1,200,000 tonų.

FINŲ KABINETAS ATSI-STATE

Finlandijos ministerių kabinetas rezignavo. Ministeriai buvo sumanę statydinti karo laivyną, bet parlamentas tam pasipriešino. Todel ministeriai ir rezignavo.

SUDEGĖ SODŽIUS

MONTREAL, Canada. — Indijonų sodžius Caughnawoga sudegė. Žuvo 3 vaikai ir trys suaugę žmonės apdegė.

Vajus kovai su džiova

"SVEIKATOS ANTSPAUDOS."

Kiekvieną metų Kalėdoms artinantis kiekvienas susitinka su "Health Seals," sveikatos antspaudų pardavėjais. Retas laiškas Kalėdų laikui eina be tų ženklų. Kas tie do ženklai?

Jau veik 20 metų, kai Amerikoj inėjo madon tų ženklų platinimas. Gauti pinigai eina kovai su džiova.

Džiova yra nemaža žmonių jos rykštė. Yra aprokuojama, kad vien Massachusetts valstijoje kasmet džiova atseina \$13,000,000. Būt gerai ją išnaikinus iš žmonių tarpo, paliuosuoti žmones nuo kankynių ir sutaupti kasmet \$13,000,000.

"Sveikatos antspaudų"

pirkėjai prisideda prie džiovos panaikinimo.

Pernai Suv. Valstijose "sveikatos antspaudų" išplatinta 450,000,000. Iki šiol šiemet platiniman tų ženklų išikinkė 500,000 žmonių. Visi dirba uždyką, iš pasiaukuojuimo.

Yra aprokuojama, kad iš pardavinėtų "sveikatos antspaudų" surenkama graži suma pinigų ir su jais išgelbstama kasmet 160,000 žmonių gyvybių. Toliau yra aprokuojama, kad Suv. Valstijose džiova sergančių žmonių yra dra apie 1,000,000 asmenų.

Bostono Tuberkuliozo Sąjunga iki šiol iš sveikatos antspaudų pardavinėjimo jau surinko \$25,000. Norima surinkti \$60,000.

Daug francūzų žuva Sirijoje

FRANCŪZAMS NESISEKA

Francūzai Sirijoje jau senai pasižymėjo barbarybėmis. Jie nori pavergti sirijonus. Bet tas francūzams nepigiai atseina. Sirijonai su pasiaukuojuimu už laisvę kovoja.

Sirijonai apsiatė vieną francūzų burį iš keletos šimtų kareivių. Sirijonai išskerdė visus francūzų kareivius, atėjusius jų pavergti. Kuomet daug francūzų krinta Sirijoje, tai namie Francijos frankas krinta. Dabar nukrito taip žemai, kaip niekuomet nėra buvę.

UŽSINUODIJO GAZU

Stamford, Ct. — Motina ir vienas vaikas netyčiomis užsiniuodijo gazu. Kitas vaikas išliko pusgyvis.

STATYDINS MOKYKLĄ

WEBSTER, Mass. — Šio miesto valdyba mutarė steigti namą, kurin tiltų high school, didelę salę ir miesto valdžios ofisai. Namas atseis \$600,000.

Nubaudė darbininkus už pikietavimą

NUBAUSTI UŽ PIKIETAVIMĄ

FAIRMOUNT, W. Va. — Teisme tapo pripažinti kaltais 50 streikuojančių angliakasių. Jie apkaltinti lauzyme "injunction". Kai Consolidation Coal kompanijos darbininkai sustreikavo, tai darbininkai pradėjo kasyklą pikietuoti. Kompanija pasirūpino gauti "injunction'ą," tai yra uždraudimą pikietuoti. Darbininkai neva laužė teismo pareidymą. Tarp apkaltintųjų yra ne vien vyrai, bet tarp jų vyrai turės užsimokėti po \$50 ir 10 dienų kalėjimo. Moterų yra moterų ir jų dukterų, turės užsimokėti po \$1.00 ir kaštus.

KOVA SU PLĖSIKAIŠ

MANILA, Filipinų Salos. — Ant salos Mindanao buvo privisė plėšikų. Prieš dvi savaiti jie nužudė mokytoją. Jų gaudyti buvo pasiūsti kareiviai. Kai plėšikų lindyne buvo apsupta ir ištiko mūšis, tai buvo 5 kareiviai sužeisti, o 17 plėšikų užmušta.

PRANEŠĖ ŠILTĄ ORĄ

NASHUA, N. H. — Čionai buvo atlėkęs aras ir skraidė ilgoką laiką padangėse. Jis pasirodydavo prieš šiltą orą. Tai Nashuos gyventojai arą sveikino ir daterys turės užsimokėti po \$1.00 ir kaštus.

Visiems Apsakykite, Kad "Darbininkas" Per Gruodžio Mėnesį Nupiginamas Vienu Doleriu.

Žinios iš Lietuvos

KRETINGIEČIŲ AUKOS VILNIUI VADUOTI

KAUNAS, 23. XI. (Elta) Vilniui vaduoti rinkliavos komitetas pranešė, kad Kretingos mieste surinkta aukų Vilniaus vadavimo reikalams 2,900 lt. sumai. Daugiausia aukojo įstaigų tarnautojai ir pirkliai. Iš tos pat apskrities gauta žinių, kad ten surinkta apie 8000 lt. Šaulių Vilniui vaduoti rinkliavos komitetas praneša, kad iki šiol aukų įplaukė 14,000 lt. Laikoma, kad apie pusę tos sumos dar įplauks.

KONTRABANDA PAJŪRY

KLAIPĖDA, 23. XI. (Elta). Klaipėdos krašto policijai tenka smarkiai kovoti su spirito šmugeliu. Susekta, kad spiritas daugiausia gabenamas iš Danėigo; atvežamas motoriniu laivu ties Klaipėda, o iš laivo nakties metu spirita pasiima žvejai. Paskutiniu metu imta vežti arbata ir tabakas. Ypačingai intensyvi kontrabanda sukonzentruota ties Šventaja.

"ŽINIJS" BENDROVĖ

Studentijos kupinas universitetas, jaunimo prikimštos gimnazijos ir kitos mokyklos liūdi mūsų susirūpinimą mokslu. Veikia 2 liaudies universitetai. Vysk. Valančiaus, ir antras Kudirkos yardu, kuriu mokslina paugėjusių jaunuomenė.

Nesnaudžia ir spauda šiauliuose įsikūrusi "Kultūros" b-vė tuomi pačiu vardu leidžia laikraštį mokslo popularizacijos reikalui. Tiesa, jos varomoji vagą yra nukaišiotą materializmo pasaulėžiūros gairikėmis.

Susirūpinimo panašiu klausimu Lietuvos krikščioniškosios orientacijos inteligentija, ir spalį 25 d. Kaune įsikūrė mokslo kooperacijos "Žinijos" bendrovė. Jos tikslas—varyti sveiko mokslo popularizavimo darbą ir skleisti lietuvių tarpe tikrosios kultūros žiedus. Šiuo tikslu manomas leisti "Žinijos" žurnalas, taip pat ir atatinančios populiarijos, mokslinius klausimus gyldenančios knygelės. Čia teks daugiausia pasidaruoti studentijai, susibūrusiai į "Mokslo popularizatorių" sekciją. "Žinija" populiarizuos gamtos, visuomenės, filosofijos ir kitų mokslų bei dailiosios literatūros klausimus... Ši bendrovė suorganizuota kooperacijos pamatais. Pajūs — 100 litų, įstojamasis mokesnis — 10 lt. Už pajų bus mokami nuosimčiai.

"Žinijos" valdyba: pirm. d-ras K. Pakštas, Lietuvos univ. docentas, vice-pirm. rinktas d-ras Ruginis, ižd. d-ras Kemešis, sekret. kun. Liepinis ir vald. narys d-ras Raulinaitis. Pradžioj, žinoma, reikalinga medžiagiška parama. Tuo reikalu išleisti pakvietimai. Be abejo, kad susipratęs katalikas nepabilės 100 lt. taip kilniam tikšui ir juos greitai laiku prisius. "Žinijos" adresas:

Vasario 16 d. g. Nr. 8, but. 4, Kaune.

LIAUDININKAI UŽSIMANĖ UŽKARIAUTI VILKAVISKIEČIUS

VILKAVISKIS. Po p. Slezevičiaus nepilnai pasisekusio pranešimo kitą sekmdienį t. y. 18. X. čia laikė paskaitą p. Ambrozaitis ir, reikiama pasakyti, sėkmingai. Kad atitaisyti apie save blogą nuomonę į antrą sekmdienį atvyko p. Toliušis. Jo misija baigėsi triukšmingu fiasko — del kilusio triukšmo susirinkimas uždarytas. Norėdami apsidrausti nuo netikėtų įvykių kitą sekmdienį atkeliavę du draugu p. Sugintas ir p. Lapinskas darė pranešimus ne viešus, bet tik išleistai, gerai žinomai publikai, todėl jos ne daug ir prisirinko. Kaip turinio, lygiai argumentacijos bei iškalbo satvilgiais šių oratorių pranešimai, palyginti su buvusiu, — mažos vertės.

BANKAI

NAUMIESTIS, Šakių ap. Čia veikia šie bankai: Ūkio bankas, Žydų I. bankas, Ūkininkų liaudies bankas ir Vokiečių smulkus kr. bankas.

Ū. l. bankas įsteigtas 1923 m. rugpiūčio m. 5 d. iš 20 žmonių. Pasidarbavo banką plesdami kun. V. Švelnys, tarybos pirmininkas ir valdyba, K. Barniškis, Vl. Bagdanavičius ir J. Išganaitis. Banką veda Vl. Bagdanavičius. Rugsėjo 1 d. balansas siekė apie 170 tūkstančių litų.

Narių banke yra 299 žm.—daugumoje ūkininkai. Atsakomingoji suma banko reikalais yra 520,300 lt. Visų narių turtas 7,093,460 lt.

NEMALONI PIRTIS GUBAVĖLĖ.

Šio rudens potviniai nunešė Trūdų upelio tiltą, ant kelio einančio į Beržiniškių kaimą. Ir niekas jo netaisė. Lapkričio mėn. 5 d. Salako muitinės kontrolės vedėjas į Beržiniškius įlėkė į upelį, visas išsimaudė, gerai, kad neištikio didesnės nelaimės.

Žmonės sako, kad dabar jau tiltas bus pataisytas.

MAGARYČIOS

Rietave lapkričio 18 d. buvo turgus.

Išžiūrėjo du žmogeliai į savo atvestus į turgų arklius ir sutarė mainyti. Mainyti, tai mainyti. Duokš ranką! Ir eina "magaryčių." Mainius "belaistant." kaimynai emė juodu erzinti.

— Kam tu, sako, mainei, kad tavo arklys geresnis.

— Neklausyk, neklausyk, tų kūmai jį įkirtai.

Mainininkai jau turėdami sunkias galvelės ir papyko. Metė magaryčius ir eina joti. Vienas sėda ant arklio, kitas jį nutraukia už skvernu, antras lipa — žiūrėk pirmasis jį tempia. Ir kamavo si nabagai. O čia jau žiūrovi aplinkui, kaip siena. Ką gi — malonu pasižiūrėti komedijų be pinigų.

Pagalvius vienas mainininkų papyko. Kai tik jo sėb-ras jį belipantį ant arklio nu-

griebė už pasamonų, jis atsiskukęs pokšt jam į čiaudomąją. Tam ir kyla raudoni burbulėliai. Tuoju ir peiliai rankose... Pagaliau atsiradus, policijai komerinkus po jų "benefiso" nuvedė pilsio...

NUGIUPO

Prie Kybartų vokiečių smulkus kredito banko yra valstybės apdraudimo įstaugos agentūra. Jos tarnautojas, kaip jį vadina — subagentas, Ilija Chalinus suvalgiai išaikvojo su viršum 4000 litų. Tai suuodė kriminalės policijos valdininkas Šalkauskas. Chalinus sulaikytas ir patupdytas Vilkaviškio apskrities kalėjime.

SUZEIDĖ

Kybartuose lapkričio mėn. 13 d. tapo sužeista šuvių į galvą vietos gyventoja L. Kaganavičienė, kuri tuojuo nugabenta į Eidkūnų (Vokietijos) ligoninę.

Kas sužeidė ir iš kokio ginklo — kol kas nežinia. Spėjama, ar tik ne vaikai bešaudydami montekristu paukščius! Kriminalė policija tyrinėja.

KIŠENVAGIUS SUĖMĖ

Lapkričio mėn. 9 d. Seiriuose dienos metu Adolfui Vaišnederiui iš kišenius kišenvagių pavogė 7 šimtus litų. Šiomis dienomis kriminalės policijos valdininkas Adomavičius "geradarius" surado ir suėmė. Pasirodė jais esą Juozas Celevičius ir Bronius Bronušas. Pinigai surasta. "Geradariai" eipen patupdyti.

DEGTINĖ GALI Į KAPUS NUVARYTI

Lapkričio mėn. 16 d. į Vilkaviškio geležinkelio stotį buvo atvažiavęs prekių iš Šakių miesto vienos žymios įstaigos vežikas A. S. Stotyje tiek įsigėrė, kad bevažiudamas nukrito nuo vežimo pas arklių kojas. Arkliai labai smarkiai jį suspardė — sužeidė. Guli Vilkaviškio apskr. ligoninėje.

SUGAVO VAGIS

Vilkavišky spalį mėn. iš 20 į 21 d. naktį nežinomi piktadariai Stoties g-vėje išplėšė N. Mislerio krautuve, kuri buvo patalpinta mūro name. Matyti, gerokai pasidarbavo, išgraudami mūro sienoje didelę skylę. Tuojuo į darbą vagis suieškoti išsirengė kriminalinė policija. Nors ilgai vagių ieškojo, bet neveltui: lapkričio mėn. 20 d. sugavo ir patupdė kalėjimui. Sugautieji yra Vilkaviškio miesto gyventojai Konstantinas Šabunka ir jo "abliubenyčia" Ona Gegelienė. Surastos ir prekės žemėje užkastos toli už Vilkaviškio. Dabar jos jau grąžintos savininkui.

NOREJO NUSISKANDINTI

Mariampolėj, lapkr. mėn. 20 d. norėjo nusiskandinti Šešupėje jauna mergina Konstancija Stankevičaitė. Ji, mirus motinai, pasilikė našlaitė. Tėvas vedė pamotę. Ji su pamote nesutiko gyventi — išėjo tarnauti. Tarnavo pas geležinkelio stoties viršininką p. Miliūną. Dabar jau kelintas mėnuo kankina jos veidą vėžio liga. Tai vakar rytą smarkiai pra-

dėjus jai veidą skaudėti, nuėjo prie statomojo per Šešupę tilto šoko į vandenį. Bet ten dirbantieji darbininkai ją iš vandens gyvą ištraukė.

PERVAŽIAVO ŽMOGŲ

Lapkričio 23 d. vežėjas pervažio p. Kazį Kučauską, 71 amžiaus, kuris už kelių valandų mirė.

KLAIPĖDOS KRAŠTO SEIMELIO ATIDARYMAS

Lapkričio 23 d. 10 val. ryto Klaipėdos krašto gubernatorius p. Žilius atidarė seimelį. Atidarydamas gubernatorius pasakė kalbą, kurią šiame "Darbininko" num. paduodame ištiesi.

Po gubernatoriaus kalbos vyriausias sulig amžium seimelio atstovų p. Richtmeleis pradėjo posėdžio darbus, siūlydamas išrinkti seimelio prezidiumą. Į prezidiumą išrinkti atstovai Krausas pirmininku, von Dressleris pirmuoju vice-pirmininku ir Kislat antruoju vice-pirmininku.

Išrinktas pirmininku atstovas Krausas savo kalboj pažymėjo, kad seimelis dirba lojaliais su Lietuvos vyriausybe, nes Klaipėdos krašto gyventojai yra Lietuvos piliečiai.

Seimelis priėmė rezoliuciją, kuria reikiama nepasitikėjimą jau atsistatydinusiai direktorijai ir prašo gubernatorių paskirti kitą žmogų direktorijai sudaryti.

Buvęs Klaipėdos krašto gubernatorius p. Budrys šis rinkusį seimelį pasveikino telegrama.

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS

"Darbininkas" Padidintas, Papigintas ir Paįvairintas

Visos Amerikos lietuviai težino, kad "Darbininkas" nuo gruodžio pradžios eina padidintas nuo keturių iki 8 puslapių. Eis du kartu savaitėje, abu sykiu po 8 pusl.

Toliau visi težino, kad per gruodžio mėnesį "Darbininko" prenumerata papiginama VIENU DOLERIU. Visi nauji skaitytojai ir visi seni skaitytojai gali pasinaudoti šita nuolaida, jei per tą mėnesį užsimokės už visus metus. Tai "Darbininko" kalėdinė dovana.

"Darbininko" regulerė metinė kaina Amerikoj \$4.50, užsienin \$5.50.

Per gruodžio mėnesį, 1925, užsisakantieji ar atnaujinantieji prenumeratą gauna VIENU DOLERIU pigiau. Tai yra, metams Amerikoj tik už \$3.50, o užsieny \$4.50.

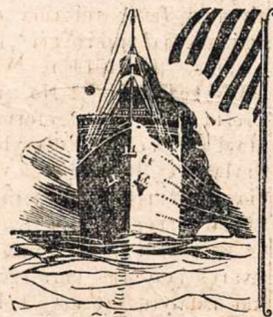
Visi naudokitės šiuo pasiūlymu.

Pasakykite apie šią dovaną savo pažįstamiems ir paraginkite šia nuolaida pasinaudoti.

DARBININKAS

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

"Plauk po Amerikos Veltava"

Nupiginta ten ir atgal kelione į

LIETUVA

tik \$203.00 ir daugiau per Bremen ar Cherbourg

PRIM. Jūsų sekanti kelionė į Lietuvą nusprendimo, būtina ištikrinti kokius puikius laivus United States Lines, laivynas valdomas S. V. Valdišio, siūlo jūsų patogumui.

Milžinas, kopuliančias "Leviathan" ir visi kiti laivai turi erdvius trečios klasės kambarius, duoda puikų maistą maloniose valgyklose, ir turi atskirai vietas pasivaikščiotojams. Prie to, kainos žemos ir galima paruošti greitas susisiekimas su kelionės galu. Apsimokės, jums gauti rimą informaciją šiandien, nuo jūsų laivakročių agento arba rašykite

United States Lines

75 State St., Boston, Mass.

45 Broadway, New York City

Lietuvos užsienio ir vidaus padėtis

(Tėsinys)

Kiekvienos valstybės ekonominė padėtis daug priklauso nuo importo ir eksporto. Ten kur importas viršija eksportą ir tai viršija ne pripuolamai, bet chroniniai, ten šalies gerovė yra labai abejotina. Lietuvoje eksportas ir importas paėmus jį santraukio nuo 1924 metų sausio 1 d. iki 1925 sausio mėnesio štai kaip atrodo: Eksportuojama už 266,583,600 litų. Eksportas šiaip grupuojamas: Amerikai tenka 3,04%, Anglijai 27,93%, Vokietijai 43,01%, Latvijai 9,93%, Čekoslovakijai 3,90%. Kitosna šalyse mūsų eksportas siekia labai nežymaus nuosimčio. Mūsų importas tuo pačiu metu atrodo taip: Importuojama už 206,533,800 litų. Importuoja šios valstybės: Amerika 4,78% Vokietija 62,57%, Anglija 8,11%, Čekoslovakija 4,31%. Kiti kraštai duoda nežymų importą. Kaip matome mūsų eksportas viršija importą, kas labai svarbu. Lietuvai daugiausia ekonominių reikalų tenka turėti su Vokietija ir su Anglija. Galima sakyti mūsų importas ir eksportas labai priklauso nuo Vokietijos. Tą mes jaučiame ir kartais Vokietija labai stipriai duoda mums suprasti, kad mūsų valstybės balansas nuo jų daug priklauso. Užtenka paminėti šių metų neįsileidimą mūsų gyvulių ir mėsos į Vokietiją, kurį neįsileidimą vokiečiai darė daugiau politiniais motyvais negu ekonomiais. Mes gerai iš to pasimokinome ir dabar įsėkome kitų be Vokietijos mūsų importui ir eksportui rinkų, juoba, kad Vokietijos išdirbiniai ne visuomet atitinka mokamas už juos kainas. Mės, manome, kad galėtų pagerėti mūsų ekonominiai santikai su Amerika. Tuo tikslu jau pradėta derybos su Amerikos vyriausybe del sudarymo ekonominės sutarties. Turint daugiau ekonominių ryšių su Amerika galėtume daugiau pasinaudoti kai kurių amerikiečių lietuvių patyrimu ir jų turimais kapitalais. Manau, kad New Yorke yra reikalinga turėti generalinis konsulas, ir bendrai imant, reikėtų arčiau supažindinti Ameriką su Lietuvos rinka. Dabartiniu laiku eina derybos del užtraukimo paskolos Ame-

ji paskola teks sunaudoti Lietuvai atstatyti ir kultūrinti. Nemaža yra naujakurių ar mažareikių, ar po karo ne visai dar atstatyti ūkių. Reikia čia įdėti gana didelis kapitalas, kad pastatyti tinkamas ūkiui trobas, įsigyti reikalingas inventorius ir t. t.

Einant žemės reformos daviniais ir Miškų Departamento apskaitliavimais, Žemės Reformą vykdanat reikalinga statybinio miško:

- 1) 18,000 ūkių bežemiams po 70 k. 1,960,000.
- 8) 18,000 ūkių mažazem. po 70 k. 1,960,000.
- 3) 100,000 ūkių kaimus skirstant į viensėdžius po 20 k. 2,000,000.

Viso 136,000 ūkių 5,920,000 kiet. meterių.

Kad patenkinti šiuos ūkius miško medžiaga reikalinga miškas kirsti vienuolika metų pirmyn ir sudaryti apie 44,000 ha. statybinio miško.

Prie to dar reikia pridėti aprūpinimą miško medžiaga:

- 1) 6,000 karo padegėlių po 90 k. 540,000 k.
- 2) 1,000 kasmet pripuolamai degamų po 90 kietmeterių (per 10 metų) 900,000 k.
- 3) 190,000 ūkių remontui po 2 kietm. 280,000. Viso 147,00 ūkių 1,720,000 k.

Matot gerbiamieji, jog visą Lietuvą atstatyti ūmu laiku negalima. Reikia daug miško ir daug pinigų. Delto reikia suprasti, kad piliečių nusiskundimai negaunant miško buvo teisingi, bet reikalaujančius patenkinti buvo irgi sunku.

Apskaičius miško medžiagą pinigais susidaryti žymios sumos, kurių pati valstybė be paskolos vargu bau galėtų aprūpinti. Mums su miško medžiaga išiečių gana riesta, nes visa miško mes turime 887,290 ha. Miškas tik galima kirsti planingai, nes kitaip jį greit visai nustosime. Norint iš karto visus reikalingus miško medžiaga aprūpinti, reikėtų apie 140,000 ha. miško ir kirsti jį vienuolika metų pirmyn, kas miško kultūrai būtų labai žalinga. Delto gavę iš kitur paskolos mes reikalavime trobėsčius statyti iš nedegamos medžiagos, kad tuo būdu sutaupyti mūsų mišką ir apsaugoti ūkius nuo ugnies. Tokią didelę pažangą testengsime padaryti tiktai paskolos dėka.

Be to dar norint Lietuvą pakelti kultūroje reikalinga turėti daug gerų plentų ir geležinke-

lių. Paliktieji po karo plentai jau sutaisyti. Gelžkeliai taip pat. Nutiestas naujas gelžkelis per Suvalkiją nuo Alytaus iki Kazlų Rūdos. Tiesiamas naujas gelžkelis nuo Amalių per Telsius į Kretingą. Šiuo tikslu reikalinga ir gi paskola, kurią tikimės gauti iš Anglijos. Jau derybos galutinai baigtos, tik formalumai reikia atlikti. Galima gauti 1,000,000 svarų sterlingų arba 4 milijonus dolerių. Visas tos paskolos keblumas, kad ją gauname medžiaga, o ne gyvais pinigais. Gavę iš Anglijos gelžkeliams statomos medžiagos mes patys turime rasti pinigų tą medžiagą sudoroti ir gelžkelius praversti. Būtų reikėję penkelefa metų iš krašto išspausti apie 120,000,000 litų. Mums atrodė nepakeliama tokia našta mūsų piliečiams krauti ir be to dar mums rodosi visai nereikalinga nuo Amalių per Telsius vesti labai brangus gelžkelis, arba tiesti vadina-moji magistralė linija. Dabar mes vedame nuo Amalių ne magistralę, bet lokale liniją, kuri kainuos apie 40,000,000 litų. Delto mes Seime ir atmetėme tokį brangų gelžkelį ir nenorėjome užtraukti paskolos, pirmiau neitikinę anglus, kad tiek daug medžiagos mums nereikia, nes pakanka ir toks gelžkelis, kurį dabar vedame. Nors mūsų kairieji sakė, anglus nesutiksiant, bet anglai, dlaykus patyrinėję, sutiko ir dabar mes galime iš jų imti arba visą paskolą arba jos dalį.

Be gelžkelių dar mes turime nemaža pinigų įdėti į Klaipėdos uostą. Reikia uostas gilinti, taisyti ir plėsti. Dabar giliausia uosto linija turi 9metrus. Gail jeiti laivai iki 13,000 tonų. Beveik visi prekybiniai laivai gali Klaipėdon įplaukti. Žvejūnės statomas naujas Šventosios žiotyse uostas, kad tuomi pakėlus žuvininkystę ir apsaugojus žvejus nuo nelaimių.

Kad turėjus tikrą ir pilną vaizdą apie Lietuvos padėtį, reikalinga dar paliesti mūsų šalies finansus. Užtektų pasakyti, kad finansai stovi gerai, nes mūsų litukas per trejus metus išsilaiko toj pačioj aukštumoje, kada sakysime lenkų zlotas krinta ir francūzų frankas nitolat svyruoja. Mūsų 10 litų buvo ir yra lygus vienam Amerikos doleriui. Paprastai sakoma—kur pinigas krinta, ten viduje tvarkos arba visai nėra, arba jina labai silpna. Taip kilus rusų revoliucijai krito ir pinigais. Po karo nukrito vokie-

Žemės Reforma ir Jos Vykdimas Lietuvoje

Po garsaus ir trūkšmingo pasirodymo pasaulio arenoje 13-15 amžiuose lietuvių tauta pradeda palengva slinkti žemyn. Jos galybė geso palengva, bet užgeso visiškai. Tuo laiku ir socialė visuomenės struktūra (susitvarkymas) buvo nepakankama. Net iki 19 amžiaus antrai pusei Lietuvoje tebeviešpatavo baudžiava. Tik 1861-4 metais panaikinus baudžiavą liandis, t. y. tikrieji lietuviai, pradėjo palengva atsigausti. Bet ir po šito liaudį dar svetimitaučiai, kokiais buvo beveik visi didžiųjų žemės plotų savininkai, išnaudojo. Jau ir taip didelį svetimitaučių žemės savininkų skaičių, privisusį valstybės puolimo laikotarpy, rusų valdžia dar didino kviesdama iš Rusijos gilumos įvairius rusus ir kolonizuodama juos Lietuvoje. Rusams buvo duodama įvairių palengvinimų, privilegijų ir pašalpų, kad tuo būdu jų daugiau patrauktų ir skatintų rusinti kraštą. Bet tas jiems nepasisekė.

Lietuvai 1918 metais atgavus nepriklausomybę ir tapus savo gyvenimo, savo krašto ir savo laisvės šeiminkais patiems lietuviams, žemės reformos klausimas iškilio visoj pilnumoj. Nes negalima gi leisti, kad Lietuvoje, ūkio šaly, kur visos šalies gerovė priklauso nuo ūkio padėties, tokią didelę žemės dalį turėtų svetimitaučiai, dažniausia mūsų nepriklausomybei nepalankūs arba net visai priešingas elementas, o

lietuvių daugelis žemės visai neturėtų ir dirbtų tų svetimitaučių naudai. Be šito aktyvio žemės reformą daryti dar vertė bendrai ekonominės viso krašto padėties perspektyva. Daugumas Lietuvos dvarininkų visai nesirūpino ūkio reikalais, o tik lėbavo, visai eikvojo savo turtus užsieniuose dažniausia net užstatydami arba visai parduodami savo žemes įvairiems svetimitaučiams. Taip nukentė žmonės tų dvarininkų žemes dirbą, nes didžioji jų darbo dalis atitenka niekuo nesirūpinantiems savininkams ir kraštas kad žemės dauguma tinka mai neišdirbama ir daugelis pinigų išvežama užsienin. Ir numatant, kad smulkus ūkis Lietuvoje galės tinkamai tarpti ir pačiai valstybei atnešti daugiau pelno pradėta vykdyti žemės reforma — dvarus skaldyti mažais sklypais ir dalyti juos bežemiams ir mažžemiams, pirmoj eilėj tokie kariai.

Pačioj valstybės kūrimosi pradžioj žemės reforma jau buvo numatoma ir prie jos einama. Jau 1919 m. "Vyriausybės Žinių" 1 No. pabrėžta, kad žemės reforma stovi pirmoj vyriausybės darbų eilėj. Pirmiausia vyriausybė nusavino majoratinius dvarus su visais turtais ir Valstiečių Žemės Banko dvarus jau prieš karą senokai išdalytus rusams kolonizacijai Seimui vienas

svarbiausių jo darbų buvo išleisti "Žemės Reformos Įstatymą." Jį išleisus Žemės ūkio Ministerija jau pradėjo tikrąjį reformos darbą — dvarų skaldymą sklypais ir jų dalyką reikalaujantiems. Bendrai žemės reforma pailietė 747,201 ha. žemės, iš ši skaičių įskaitant ir nedirbama žemę, kaip miškus ir p. Vyriausybė kas met skirstė po tiek, po kiek leido techninės aplinkybės. O jos buvo ir tebėra dar sunkios. Vals-tybė neseniai susitvėrusi ir

neturi tam milžiniškam darbui nei atitinkamo skaičiaus specialistų žmonių (personažo), nei pinigų. Taigi išsyk darbas čjo ne taip greit. Tarp 1919 ir 1920 met. išskirstyta viso 725 ha., 1921 met. — 15,311 ha., 1922 m. — 14,314 ha., 1923 m. — 86,984 ha. ir 1924 m. — 140,438 ha. Taigi matom pirmais 2 metais dar visai mažai, toliau po daugiau išdalant, o jau 1923 ir 24 m. skaičiai išdalytų ha. nepaprastai didėtybė neseniai susitvėrusi ir li. Toks aiškus padaryto

darbo padidėjimas pačioj naujo Žemės ūkio Ministerio p. Krupavičiaus energijos, kuris laikosi nuomonės, kad reikia kaip galima greičiau baigti šią skaudžią ir pavojingą operaciją, kad kraštas galėtų pradėti ramų žemės ūkio srity kūrybos darbą. Kiek išskirstyta šiemet pasakyti negaliu, nors žinoma, matininkų darbai laukuose jau baigti, bet sulig šiemet metams padaryto plano turėjo išskirstyti 122,000 ha. Turbūt, tiek ir padarė. Šiais metais darbas šiek tiek susiaurinta negu pernai dėl to, kad daug darbo, laiko, pinigų ir žmonių reikia sunaudoti galutinam ir tiksliam sutvarkymui jau išskirstytų žemės plotų. Sekančiais metais manoma kai kuriuose apskrityse skirstymo darbą visiškai užbaigti. Kada reforma bus galutinai užbaigta pasakyti sunku, nes tai priklauso nuo daugelio aplinkybių: kas veda Žemės ūkio Ministeriją, kokia krašto ekonominė bei finansinė padėtis ir t. t. ir t. t.

Einant "Žemės Reformos Įstatymu" didelių žemės plotų savininkams paliekama dar nuosavybėj po 80 ha žemės pasirinkti toje jo buvusių žemės plotų vietoje. Be šitos 80 ha. normos kai kuriems paliekama dar bent po kita tiek, daugiau ar mažiau, dėl kultūrinių pavyzdinių ūkių vedimo. Tiems gi, kurie yra nusikalte Lietuvai tarnaudami priešingai Lietuvos nepriklausomybei valstybėje valdininkais ar buvę nariais armijose kurios veikė prieš Lietuvos nepriklausomybę, žemė visa yra

konfiskuojama nepaliekant nei kiek ir be jokio atlyginimo.

Gaunąs žemę bežemis ar mažžemis turi atsilyginti už ją per 36 metus mokėdamas tam tikrą mokesnį. Mokesnis nustatyta šioks: už 1 ha. L rūšies ir pirmo patogumo (patogumas skaitoma atstumu nuo miesto, kelių, upių) mokama 7 litus, o prasičiausios rūšies ir paskutinio patogumo — 1/2 lito. Gi kariai kovojusiems už Lietuvos laisvę žemė duodama be jokio atlyginimo. Kadangi daugumai naujakurių pradėti gyventi yra labai sunku, tai sulig įstatymo naujakuriai per 3 metus paliuosuojami nuo bet kokių pareigų su-rištų su žeme atlikimo ir mokesnių. Bet ministeris p. Krupavičius pamatė, kad 3 metų dar maža ir išrūpino per seimą tų 3 metų pakeitimą 5. Be to gersniam isikūrimui naujakūriams duodama įvairių paskolų, pašalpų. Iš syk buvo duodama tik natūra — grūdais ir mišku, o vėliau pradėta duoti ir pinigais. Iki 1923 met. sausio 1 d., kada pinigų niekam neduota, notūra buvo išduota 29,8883 centnerių grūdų ir 67,619 kelmų miško. Nuo 1923 m. šalė natūros išduodama ir pinigais. 1923 m. viso išduota tam tikslui 154,806 litai, 1924 m. — 1,745,234 lit., o 1925 metų būdžute buvo paskirta 4,436,000 lit. Be tiesioginės pašalpos ir paskolos naujakūriams palengvintom sąlygom perleidžiami valstybės nusavinti trobesiai, pasėliai ir kitoks turtas.

Kadangi dabar Lietuvoje jau jaučiama statomosios miško medžiagos trūkumas, o einant kaimų dalykum į vienkiemius ir naujakurių statymuisi medžiagos reikalinga labai daug, tai vyriausybė rūpinasi padėti statyti namus iš nedegančios medžiagos. Tą galvoj turėdama Žemės ūkio Ministerija Šiauliuose įsteigė statybos kursus.

Čia dar reikia pamiėti žemės sklypus priskirtus prie įvairių miestelių ir miestų jų plėtimosi tikslu. Tam iš viso yra priskirta įvairiose Lietuvos vietose 39,825 ha. Taip duodama plėstis miesteliams ir miestams, nes tie sklypeliai sudaryti iš minėtos žemės duodama labai prieinamomis sąlygomis. Be to duodama žemės klypai mokykloms, organizacijoms ir šiaip valdžios įstaigoms kuriom žemės yra reikalinga. Dvarų centrus vyriausybė arba paveda kokiai nors įstaigai, kaip pav. ūkio ar šiaip mokyklai, prieglaudai arba parduoda organizacijoms, kad sunaudotų viešiesiems tikslams arba šiaip privatiems asmenims.

Taip einama prie krašto ir pavienių asmenų būvio pagerinimo. Bet Lietuvoje, žinoma, žemės yra per mažai, kad būtų galima visus jos norinčius patenkinti. Taip patenkinti numatoma 60-65% visų norinčių gauti. Kam neišteks ne ką padarysi.

A. Šapoka

SVEIKATA

Rašo Dr. Landžius
AKIŲ SKAUDEJIMAS

Ką reikia daryti skaudančioms akims? Tai priklauso nuo skaudėjimo priežasties. Jei į akį yra įkritusi, pavyzdžiui, maža dulkelė — galima suteikti keleriopą pagalbą. Gaila, kad ne visi supranta, kaip yra pavojinga nieko apie tai nesuprantant, krapištyti akį. Šiuo laiku beveik kiekviena dirbtuvė užlaiko tam tikrą žmogų, kuris turi nepaprastus gabumus išiminti iš akių visokios rūšies dulkes. Dabartiniu laiku yra daug tokių įkeismanėlių, kurie bando įkritusią į akį dulkę iškrapištyti spilkomis arba nosinės galais, bet tie visi bandymai yra pavojingi ir tankiausiai nėra atskančiai tinkami ir švarūs. Atsitikus kokiam nors nestiklinei švaraus vandens ir pasilenkęs taip, kad visa akis būtų apsemta, mirkiokok keletą minučių. Šis būdas paprastai suteikia pagėdaujamų vaisių. Jei šis būdas nepagelbsti, tai aprišęs skaudančiąją akį rankšluosčiu skubiai kreipkis prie gydytojo.

TINKAMO MAISTO SVARBUMAS

Tinkamo maisto svarbumas yra vienas iš svarbiausių klausimų, nes jis liečia mūsų kasdieninį gyvenimą. Iš viso skaičiaus mūsų vartojamojo maisto, pienas yra pripažintas kaip geriausias. Jis suteikia kūniui šilumą, nes jame randasi riebumas ir cukraus. Viena kvorta pieno turi lygią maisto vertę kaip sekantieji produktai: 4 svarai barščių, 1/4 sv. sviesto, 3/4 sv. neriebios jautienos, 2 sv. bulvių, 7 sv. salotų, 4 sv. kopūstų, 8 kiaušiniai. Kitaip išsireiškiant šis maisto sulyginimas turi sekančią vertę: vienas stiklas pieno turi lygiai vertę maistingumo žvilgsniu, kaip du kiaušiniai ir dvi riekės duonos. Pienas suteikia tvirtumo kūno raumenims ir kaulams. Piene yra kalkių, kurie reikalingi augantiems kaulams ir dantims. Vienas stiklas pieno turi tiek kalkių kiek 6 kiaušiniai ir 12 riekė duonos. Jis taipgi turi mineralės druskos, kuri sustiprina kaulus. Iš viso to galime matyti pieno naudojimo svarbumą, nes jis pridoda kūniui energijos ir suteikia kūniui galę augti.

ATSAKYMAI

P-tei J. B. M., iš Brockton, Mass.—Neičėpytas vaikas mokyklon nebus įleidžiamas.

P-čiui C. D. S., iš Hazelton, Pa. — Trachoma yra labai pavojinga ir limpanči liga. vpatina greičiau užsikrečiama liečiant akis. Tokia liga turint patariama kreiptis tuoiaus į gydytoją.

MIRĖ KAIP BROLIS

FALL RIVER, Mass. — George Bowers, 54 m. amžiaus, per 12 m. buvęs miesto išdininco asistentas, mirė širdies liga. Prieš du metus jo brolis ugnagesių viršūninkas mirė panašiu staigiu būdu prie gaisro.

DARBININKE!

Jau ir Kalėdos artėja. Ar pagalvojai apie savo gentis Lietuvoje? Kiekvienas Amerikos lietuvis siunčia kokią nors dovanėlę giminėms — neatsilik ir Tu.

Lietuvos žmonės mėgsta spaudintą žodį, jie mėgsta gerą knygą, bet nevisuomet išgali ją įsigyti.

Gerų ir naudingų knygų gali gauti "Darbininke."

"Darbininkas" suruošė gražių Kalėdinų knygų siuntinių, kurių galima pasipirkti. Siųsk dolerį, o gausi trijų dolerių vertės knygų.

3 dolerių vertės knygų už 1 dol.

Jeigu nori knygų siuntinėli pasiusti Lietuvos, tai užpildyk šitą lapelį ir iškirpes su \$1.00 prisiųsk.

KALĖDINIŲ KNYGŲ SIUNTINYS Už \$1.00	
Vardas
Pavarde
Kaimas
Valstius
Paštas ar apskritis

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.

čių markė. Pinigo pastovumas yra vienas iš svarbiausių valstybinio gyvenimo ramsčių.

Pinigas yra dvejopas — auksas ir popieriniai pinigai auksu padengti. Reiškia — galima spausdinti popierinių pinigų ir jie žmonėse bus laikomi geru pinigų, jei popierinių pinigų išleistoji apyvarton suma bus padengta bent trečdaliu auksu. Taip yra Amerikoje taip yra ir Lietuvoje. Štai mūsų pinigų statistinės žinios iki 1925 m. sausio mėn.

Aukso turėta:	1923-16-X	1923-31-I	1924-31-I	1925-31-I
	7,358,000	15,652,900	16,827,100	30,947,100
Pinigai apyvartoj:	8,250,000	37,585,100	63,140,800	94,708,400

Prie šitų skaitlinių dar reikia turėti omeny svetimą stiprią valiutą, kuri laikoma mūsų Emisijos Banke. Tik pačių Amerikos dolerių iki 1925 m. sausio mėn. buvo vidutiniškai imant 6,000,000 litų kasmet. Šioji lentelė parodo, kad mūsų popieriniai pinigai visai pakankamai yra paremti auksu, ir kad vadinamas pinigų badas eina metai į metus jau mažyn, nes kasmet išleidžiama daugiau pinigų. Pastaruoju laiku yra įvesta metaliniai pinigai po 1, 5, 10, 20 ir 50 centų. Viso apyvartoje buvo šių metų birželio 1 dieną 1,315,683 litai 40 centų. Užtat išimta iš apyvartos mažai popieriniai pinigai, kurie per dažną vartojimą atrodė labai negražiai. Sekamų metų kovo mėnesį turėsime auksinių ir sidabrinų pinigų, kurie mušami Anglų valstybinėse pinigų dirbtuvėse.

Manau, amerikiečiams bus įdomu žinoti, kiek dolerių jie prisiunčia Lietuvos. Aš turiu omenėje ne amerikiečių auksas, už kurias aš skaitau sau garbę tarti asmeniniai patiems amerikiečiams širdingą ačiū. Aš turiu skaitlines, kiek amerikiečiai prisiuntė pinigų paštu nuo 1923 m. spalio 15 d. iki 1925 m. sausio 1 d. 1923 m. spalio 15 d. buvo sudaryta pašto sutartis su Amerika, dėlto nuo tos dienos mes turime oficialias skaitlines. Taigi 1923 m. pabaigoj prisiųsta Lietuvos 110,730 dolerių. 1924 m. — 823,364 dolerių. Šių metų aš žinių neturiu. Beveik milijoną dolerių parsiumtėt jūs gerbiamieji savo giminėms ar pažystamiems. Tie doleriai buvo mainomi ir sudedami mūsų bankuose ir tokdu būdu jie palaikė ir stiprino mūsų valiutą ir davė mums galimumo daugiau ir daugiau leisti pinigų apyvarton. Kad sumažinus žmonėse pinigų trūkumą ir tuo

būdu sumažinus ir metinius nuošimčius, pinigų skolinant.

Reikia pasakyti, kad su nuošimčiais Lietuvoje buvo gyvas vargas. Pinigų skolinti negausi, o jeigu gausi tai už 36%. Toki aukšti nuošimčiai iškilo dalinai delto, kad pinigų apyvartoje buvo labai mažai, o dalinai ir delto, jog ne normalus pokarinis gyvenimas davė progos pirkliams ar šiaip biznieriems uždirbti 50—100%. Žinia — jisai mokės 36%, nes jam dar lieka uždarbio tuos skolintus pinigus paleidus apyvarton, prekyboj ar kitokiąjį bizny. Dabar nuošimčiai nukrito iki 12. Mes norėtume priversti juos iki 8. Nuošimčius numušė neseniai įkurtas Žemės Bankas, kuris duoda ilgametę paskolą 6%. Emisijos Bankas duoda paskolą 8%. Dabar net tik prekybininkai, bet ir ūkininkai jau gauna pasiskolinti. Būtų gera, kad amerikiečiai užot laikę savo pinigus Amerikos bankuose, dėtų juos į Lietuvos aBanką, kuris už sudėtus pinigus duoda 6 1/2. Žinia — privačiuose bankuose, kaip ūkio Banke, Tarptautiniame Banke nuošimčių daugiau galima gauti. Bet geriau nesivaikyti didelių nuošimčių ir dėti pinigus ne į privačius, bet į Emisijos arba Lietuvos Banką, nes visų Lietuvos bankų jisai yra tikriausias.

Girdėjau nusiskundimų, būk Lietuvos bankas moka tik pinigus primti, bet kada reikia pinigai gauti atgal, nieku būdu jų išgauti negalima. Jeigu taip ištikro būtų buvę, tai senai mūsų bankai būtų bankrutavę ir mūsų lito vertė būtų kritusi. Visur juk taip yra — bankas bankrutuoja, jeigu nestengia išdėliu išmokėti. Užtenka vienam kitam klientui savo idėtų pinigų laiku negauti, kaip kyla panika, visi skuba kas pirmiau bėgti bankan ir savo idėtus pinigus atsiimti. Tada jau bankui kapinės. Jeigu dar nei vienas lietuvių bankas į kapus nenuėjo, reiškia — bankinės operacijos ten eina gerai ir kalbos, būk idėtų pinigų Lietuvos bankai negražina arba gražinimą trukdą, yra grynas prasimanymas. Tačiau gali būti atsitikimų, kada bankai pareikalavus pinigų tuč tuojaus neišmokėjo. Tat gali atsitikti kiekvienam kad ir Amerikos banke. Jeigu, sakysime kas nors ideda pinigus į banką metams ar pusei metų ir tam terminui neišėjus, staiga išsigėdžia pinigus atsiimti. Tokiais atsi-

tikimais bankas nori išmoka, nori neišmoka, ypač jeigu bent 10 dienų ankščiau nebuvo bankas išpėtas, kad pinigai norima paimiti, terminui nepasibaigus. Juk pinigai galima idėti bankan arba einamojion saskaiton ir už tai gauti mažesni nuošimti. Einamojion saskaiton padėti pinigai kiekvienu metu galima gauti atgal, bet termininiai idėliai paprastai išmokami tik terminui pasibaigus. Jeigu kuris amerikietis ir turėjo kurių nesmagumų su Lietuvos bankais, tai, manau, buvęs tai grynas nesupratimas. Nereikia manyti, kaip kai kurie amerikiečiai mano, būk Lietuvos banke idėjus dolerius, galima gauti tik tai litus, o litai tur vertės tik Lietuvoje. Netiesa. Kiekvienu momentu Emisijos Bankas privalo keisti ir keičia litus į dolerius. Galima iš Lietuvos Banko paskolą atsiimti litais, sakysime prie vieno bankos langelio, o tuo pačiu metu nuėjus prie kito langelio galima tie litai keisti ar doleriais, ar svarais ar kitokia valiuta.

Neprivalo tai daryti privatūs bankai, bet ir jie paprastai taip daro, kad neatbaidyti nuo savės klientų.

Nėra tat jokio pavojaus laikyti pinigus Lietuvos Emisijos Banke. Gal ne vienas jūsų pirkdami paskolos bonus, manėte darą Lietuvai auką, nes nesitikėjote, kad už tuos bonus bus visa suma atlyginta. Matote — Lietuva savo žodį šven-tai laiko — išmoka nuošimčius už bonus, išpirks galop ir pačius bonus. Tiesa kai kurie jūsų patys atsižadate nuošimčių, laikote pas save bonus su kuponais, kad savo vaikams palikti gražią atmintį kovos už Lietuvos laisvę. Bet yra tat jūsu gera valia ir kilnus patriotinis bei pedagoginis jausmas. Man rodosi, kad dabar jau praėjo laikas, kad da amerikiečiai aukojo Lietuvos reikalams. Tiesa, dar mes turime sunkiai rišamą Vilniaus klausimą, kuriam aukauti — reiškia visiems gyvai šį klausimą rišti. Yra dar rinkimų į Seimą klausimas, kuriuo paprastai interesuojasi skyrium tam tikros pasaulėžiūros žmonės ir tuo tikslu daro auką, kad rinkimus laimėti. Kaip seniaus taip ir dabar, tikinosi amerikiečiai savo aukomis parems katalikus rinkimuose į sekamą Seimą.

(Bus daugiau)

Per Kalėdas Londone suvalgoma 1,200 tonų slyvų pudingo.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Subscription Rates:		Prenumeratos Kaina:	
Yearly	\$4.50	Metams	\$4.50
Boston and suburbs	\$5.50	Boston'e ir apylinkėse	\$5.50
Foreign countries yearly	\$5.50	Užsieny	\$5.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass
Tel. South Boston 0620

Bolševikai ir kalėjimai

Mūsų tautos judošiai, iš "Laisvės" ir "Vilniės" beismenų, labai daug kalba ir rašo apie kitų šalių kalėjimus. Ypatingos dėmės jie pašvenčia Lietuvos kalėjimui. Visais pakampiais rėkia apie komunistų persekiojimą, apie politinių kalinių kankinimą, apie jų trėmimą, nuteisimą ir t. t. Pastaruoju metu jie tiek subiaurėjo, (jeigu bent kiek daugiau begalėjo subiaurėti), kad net padoresniam žmogui kaktu darosi jų purvinus rašinius beskaitant.

Jausdamiesi kad jų teisingumo argumentai nedaro jokio įspūdžio i tamsiąją minią, jie emė fabrikuoti melagingas žinias ir pavairinus jas prasimanytais politinių kalinių "kankinimo" pabūklų atvaizdais, emė bauginti lietuvius Lietuvos tvarka. Tai senai žinomas, komunistų nudėvėtas, metodas kovoti politinį priešą.

Bet tuom nesibaigia bolševikų provokacija. Jie gyvoto rėkia dėl Lietuvos išdaviko Jubilero nuteisimo, dėl Gitlovo įkalinimo; triukšmą kelia dėl Budapešto, Londono ir kitų miestų komunistų teroristinių organizacijų išgriovimo ir protestuoja prieš jų narių teisimą. Jie mieliai kelia savo "balsą," kuomet kalba eina apie amerikonišką teisingumą. Nesigaili juodu dažu, bauriausiu žodžiu, bet... tik tada, kai kalba eina ne apie Sovietiją, o apie kitokio surėdymo valstybes.

Kada reikalus liečia Rusiją—kitas klausimas. Apie Rusijos kalėjimus jie niekuomet neprasitarė, apie Rusijos tvarką jie nerašo. Ir kuomet skaitytojas paima i rankas "Laisvę," "Vilnių," ar kitus nešvarius bolševikiškus špargalus, tai įgauna tokio įspūdžio, kad būk kalėjimų institucijos gyvuoja kapitalistinėse, ar šiaip demokratinėse valstybėse, bet tik ne "demokratiškiausioje" Sovietų Rusijoje.

O vienok, tatau visai kitaip atrodo. Kalėjimai gyvuoja ir Rusijoje. Nors tokioje, labai giliai socializmo paliestoje, šalyje kai Rusija, kalėjimai neprivalėtų turėti sau vietos, todėl kad komunizmo "apaštalai," revoliuciją pradėdami, skelbė boikotą tos rūšies "universitetams," pavadindami kalėjimus "ištvirkimo universitetais" ir žadėdami nugriauti tas žmogų žeminančias įstaigas. Vieną momentą, kada 1917 m. lapkričio mėn. bolševikų revoliucijos šūlai atidarė visų kalėjimų duris ir kartu su politiniais kaliniais išleido kitus visuomenės degeneratus: vagius, žmogžudžius ir plėšikus, tai atrodė, kad kalėjimai vienu akimomu išnyks, kad jų sienos, neišlaikydamos socialistinės revoliucijos bangos, sugrius, o jų vietoje išdygs koks nors socialistiškas tvarinys. Nežinia kaip būtų nutikę, jei revoliucijos priešakyje būtų buvę ne bolševikai, o kokie nors kiti elementai, bet dabar tik tiek žinoma, kad dabartinės Rusijos valdonai savo žodžių netesėjo. Tie natūriai Rusijos carai pirmiausia pasirūpino paremti besvyruojančias kalėjimų sienas. Visą savo dėmę jie nukreipė i kalėjimus, kurie sulošė svarbiausią rolę bolševizmo revoliucijoje. Ir reikia pripažinti, kad šioje srity bolševikai labai pasižymėjo ir pralenkė buvusiąją rusų carų "ochranką." Visa jų revoliucija ugdyta tamsiuose ir drėgnuose rūsiuose. Naganas ir brauningas, (revolverių sistema) paskutinis jų revoliucijos žiedas! Kas negirdėjo apie "garsųj" bolševikų ČEKA. Visos tos legendariškos žinios, kurias apipašakoja nukentėję nuo bolševikiškų budelių žmonės, nėra pasakomis, bet liūdna teisybe.

Žinoma, kad iš pat pradžios pasirinkus tokį revoliucijos kelią, bolševikai negalėjo keisti savo taktikos, o turėjo tęsti savo "veikimą." Jie siekė ir siekia savo tikslu nieko nebedami. Neapsakomos represijos ir baisiausios kalinių kankinimo priemonės vainikavo ir tebevainikuoja bolševikų revoliuciją.

Visos bolševikų kalėjimų baisybės tik ateity bus žinomos, nes dabar jos laikomos didžiausioje paslapyje. Dabar žinomi tik atskiri ir maži bolševikiško barbarizmo atsitikimėliai, kuriuos gali pagimdyti tik tokie pasauliniai žvėrys, kai bolševikai.

Bet ir tie, viešumon išsprukę, maži atsitikimėliai daro baisaus įspūdžio. Kraujas stingsta, plaukai šiaušiasi, kai pamana, kad iki tokio sužvėrėjimo laipsnio gali dacti žmogus.

Nežiūrint i tai, bolševikai drįsta kitų valstybių valdžias inkriminuoti kalinių kankinime. Mūsų lietuviškieji bolševikai ne kartą ruošė protesto mitingus prieš Lietuvos valdžią. Tuose mitinguose baisiausiomis varšomis piešė Lietuvos kalinių padėtį, bet savo "tėvynės" Rusijos kalėjimus nė neprimė, nes Lietuvos kalėjimuose kaliniai

geriau maitinami ir užlaikomi, nei jų laisvieji "rojaus" piliečiai. Tuos žodžius patvirtino Sovietų atstovas Lorenas, kuris aplankė Kauno kalėjimą ir tarp kitko pasakė: "Mes ne visuomet laisvi būdami taip valgome, kaip jūs kalėjime." Bet to fakto bolševikai nenori pripažinti, nes jiems gėda. Užtat reikia pasakyti, kad dėl bolševikų elgimosi su savo kaliniais nekartą viso pasaulio organizacijos yra kelusios savo protestų, bet bolševikai taip ir pasiliko apkurte: jie tęsė ir tebetęsia šėtonišką darbą, dėl kurio vėla pasigirsta naujų protestų.

Kelėtą dienų tam atgal teko sužinoti, kad Amerikos veikėjų grupė kreipėsi i bolševikišką valdžią dėl Sovietijos politinių kalinių būvio palengvinimo. Tarpe tų veikėjų yra keletas žymių ir gerbiamų asmenų, jų tarpe amerikoniškųjų socialistų vadas—Eugene Debs'as.

Ši protestų seka kitas protestas. Sovietų Rusijos politinių kalinių kankinimas ir baisi jų padėtis privertė susirūpinti ne vien amerikoniškuosius liberalus bei socialistus, bet ir daugelį pasižymėjusių, pasauliui žinomų mokslinčių ir rašytojų. Bolševikiškos kalėjimų tvarka privertė atsikreipti i bolševikišką valdžią beveik visus tuos žmones, kuriais didžiuojasi ir kuriuos gerbia visas pasaulis, o kartais net ir patys bolševikai. Tų protestuojančių, prieš bolševikų kalėjimų terorą, tarpe randame: G. Gaupmaną, M. Meterlinką, Optoną, Sinklerą (amerikonų rašytojas), prof. A. Eušteiną, G. Uelsą, Romeną Rollaną, Arnoldą Benetą, Bertaną Rosellį, K. Gamsuną ir daugelį kitų.

Visi tie žymūs mokslinčiai ir rašytojai smerkia bolševikų žiauriau kalėjimų tvarką ir reikalauja, kad politinių kalinių būvis būtų pagerintas, o dabartinis nežmoniškas kalėjimų režimas atmainytas.

Tai štai kaip tikrenybėje atrodo bolševikų klaėjimai. Jie daug kalba apie kitų kalėjimus, bet jų kalėjimų baisybės prašoka viduramžių kalėjimų baisybės.

Ateitis parodys, kaip bolševikai reaguos i tuos svarbius protestus ir reikalavimus, kuriuos pasauliniai žmonės pabėrė.

J. D.

BESIŽVALGANT

NEKIŠK NOSIES I TARP-DURĮ...

So. Bostono gazetėlė "S-ra," 50 Nr., kokio tai mūsų sąjungos blogos valios nario patarnaujami, išitupdė mūsų sąjungos centro valdybos laišką ir bando jį savotiškai išsifruoti. Be kitko rašo:

"Atsižvelgiant i to laiško turinį, mes turime pasakyti, kad jis yra labai griešnas, nes ten daug šventos teisybės užslepama, kas nariams privalėtų būti žinoma. Pavyzdin: laiške sakoma, kad centras būtina greitų laiku privalo gauti iš kuopų \$1,500, kad atmokėti įvardintas skolas. 'Gi mums koki tai 'pikta dvasia' pakuždėjo i ausį, (mūsų pabr. Red.) kad pastaromis dienomis juozapiečių centras būk užtraukęs naują morgiečių sumoje \$2,000."

Sandarokai bando išgildinti to laiško šventumą bei "griešnumą" ir atranda, kad laiškas labai "griešnas," nes jį "išmintingos" glavos šventumo jame neranda, todėl, kad jų pačių prisipažinimu jiems "pikta dvasia" pakuždėjusi i ausį apie kokius tai morgiečius. Labai gražu, kad jūs prisipažinate turį santykių su pikta dvasia. Mes žinome, kad dori žmonės su piktomis dvasiomis jokio biznio nedaro, jį tokiems ponams, kai sandarokai piktosios dvasios autoritetas ir todėl jie jų nurodymais gyvena. O kai po su tokiais, mums nepriimtina daug kalbėtis. Patarume ponams "inteligentiškiausiams" lietuvių visuomenės padarams — sandarokams daugiau rūpintis savais reikalais, nes jie labiau numskė nei kokios nors kitos organizacijos. Mūsų spauštuvės mašinos be virvu-

čių pagelbos veikia, mūsų darbininkai be algų pusmečius nesėdi, mūsų redaktoriai "beans'ams" aukų nerenka. Taigi, apsižūrėkite pirmiausia apie save, kad, svetimomis bėdomis besirūpindami, savo nusišpicavusio biznio neprarastumėt ir kad paskui netektų "aismonais" patapti. Patarlė sako: "Nekišk nosies i tarpdurį, nes gali nuverti."

"KELEIVIS" SUKLEGO

Polskos "kuros" burdingobosis "Keleivis" 50 Nr., cituodamas mūsų organizacijos centro valdybos laišką, padaro išvadas, kad mūsų laikraščiu riestai, kad "Darbininkas" žuvgė. Mes nesistebime, kad "Keleiviu" tokie laišakai yra navatnais dalykais. Mat, jau daug vandens City Pointe atėjo ir nuslugo nuo to laiko, kai "Keleivis" pradėjo tarnauti tik dviems ponams: Gegužiui ir Michelsonui. Kada "Keleivis" buvo organizacijos organu, tai ir jiems tekdavo apie visokius reikalus kalbėti laiškais i savo narius, bet kada "Keleivis" tapo nusavintas dviejų žmonių tai nėra jokio reikalo to daryti. Gana to, kad Jurgis su Stasiu suėjo, paporino ir atlikte krukis. Mūsų reikalai truputį demokratiškiau tvarkomi negu cicilikiskose istaigose: mes prieš žmones atsakome, todėl viską išdėstome ir viešumon nebijome.

Kai del tariamo mūsų organizacijos bankroto, ar smukimo, tai galime tik tiek pasakyti, kad jums tatau labai patiktų, nes "Darbininkas" jums toks dieglis pašonėje, kad jūs negalite ramiai miegoti, o todėl jo mirties laukiate kai rasotos gėlės saulės. Bet kol saulė patekės—rasa akis išės.

L.D.K.S.

"DARBININKO" KONCERTAS

1926 metų sausio 10 d. sekmdieny, So. Bostono Municipal Buildinge įvyks pirmas "Darbininko" muzikalinis vakaras, kurio programoje dalyvaus geresnės So. Bostono ir kitų miestų artistinės pajėgos. Programo vedėju pakviestas "Dzimdzi-Drimdzi" artistas J. Dikinis, kuris pakvietimą priėmė ir mielai pasižadėjo meno dalį tinkamai sutvarkyti. Kadangi art. Dikinis toje srity įgudęs, tad centras tikis turėti labai įvairų i idomu programą. Dėdama pastangų, kad tas koncertas būtų ne vien nobodžių dainų mišiniu, bet kad kartu tektų ir pasijuokti.

Technikinis darbas jau varomas. Netrukus išspausdins tikietus, kuriuos centras išsiuntinės Montellos, Cambridge, Brighton, Norwood, Worcesterio ir kitų apylinkių kuopoms.

Koncerto agitacija turi būti varoma spauda ir žodžiu. Centras nesnaudžia. Kuopos sukruskite!

"DARBININKO" KALENDORIUS

"Darbininko" kalendorius jau turėjo būti spausdinamas, bet "Darbininko" padidėjimas ir spauštuvės mašinų perkėlimas sugaišino laiką, tad kalendorius galės būt gatavas apie 20-30 gruodžio. Kalendorių užsakymus siųsti i "Darbininko" administraciją.

PRAKALBŲ REIKALĖ

Kuopos, kurios pageidautų gauti centro prakalbininkų, tesikreipia raštu i sekretoriata. Prakalbininko kelionės išlaidos turi būti kuopų arba apskričių lešomis padengiamos. Gruodžio ir sausio mėnesiai patogiausii prakalboms.

"DARBININKO" SKAITYTOJAMS

"Darbininkas" pastorėjo ir pajdomėjo, bet kartu ir atpigo, tad gera proga jį užsiprenumeruoti. Visi "Darbininko" skaitytojai—prenumeratoriai ir kuopų nariai kviečiami raginti savo pažįstamus užsirašyti "Darbininką" 1926 metams.

I AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĖ

Vytauto Didžiojo Gimnazija Vilniuje auklėja inteligentus darbuotojus Vilniaus kraštui. Nuo to jaunimo priklauso mūsų ateitis. Tos mokyklos Tėvų ir Globėjų Komitetas šiūomi Amerikos lietuvių visuomenės dėmę kreipia i tai, kad dauguma gimnazijos moksleivių yra sunkiausioje ekonominėje padėty, alkani, blogai aprėdyti ir apipylę žiemos metu turi eiti i mokyklą ir atlikti visas moksleivių pareigas. Šelpiančios draugijos mažą tepturi lešų našlaičių sušėlpimui, o jau visai trūksta lešų darbininkų ir neturtingų sodiečių vaikų sušėlpimui.

Vietinė lietuvių visuomenė kiek galėdama padeda tam jaunimui, bet ta pagelba tėra labai menka, nes pati ta visuomenė pergyvena labai sunkius laikus. Surinktų aukų neužtenka dargi priešpiečių davimui neturtingiems moksleiviams, o ką jau bekalbėti apie ganėtiną apriūpinimą knygomis ir drabužiais.

Tikimės, kad Amerikos lietuviai neužmirš to svarbaus reikalo, neatsisakys padėti mokslą einančiam jaunimui Vilniuje, neužmirš Vilniaus gimnazijos, kuri šiūmet šventė 10-ties metų sukaktuves ir yra, sulig įsisteigimo laiko, pirmoji lietuvių

gimnazija pasaulyje. Vilniaus lietuvių jaunimas už suteiktas aukas bus Amerikiečiams amžinai dėkingas.

Aukas prašome siųsti čekiais Vilniun per Laikinąj. Vilniaus Lietuvių Komitetą drauge su aukomis kitiems reikalamas, ar ba tiesioginiai Tėvų ir Globėjų Komitetui, arba gimnazijos direktoriui.

Vytauto Didžiojo Gimnazijos Vilniuje Tėvų ir Globėjų Komiteto pirmininkas — D-ras D. Alseika, vice-pirmininkė — D. Palevičienė, išdininkas — K. Kriščiūkaitis, sekretorius — Grybauskas, Gimnazijos Direktorius — M. Šikšnys.

Gimnazijos antrašas: Poland, Wilno, Filipiska Nr. 12, Gimnazija (Vienas iš išvardytų asmenų vardas ir pavardė).

Originalui atatinka. Direktorius M. Šikšnys.

\$1,000,000 užmokėjome kad sustabdyti Salčius

Užmokėjome \$1,000,000 už Hill's Cascara-Bromide-Quinine dėtą, kad tai geriausias išrastas būdas gydyti salčius. Hill's sustabdo salčius 24 valandas. Jis sulauko gripą i 3 dienas.

Veikna pūnai. Netik sustabdo salčius, bet išmeta lauk ju anodus. Paliuosioje vidurius — suvirkina visą kūną. Jis suveria spēką atgavint jėgų gyvenima. Salties dalykas rimtas. Kasmet iš salčių priežasties miršta virš 150,000. Pradėkite ir jūs kartu su salčiu. Neišskite jam įsikibti. Sulaukykite jį su Hill's. Turėkite po ranka. Kuo greičiau jūs pradėsit, tuo greičiau salčius bus galas. Visos aptiekos parduoda Hill's.

Tikrai Gauk Kaina 30c
CASCARA BROMIDE QUININE
Raudona Dėže su pavėskalu

PAGAVO NEMATYTA

PAUKŠTŲ LYNN, MASS. — Čionai policijos nuovadoj atsirado keistas kalnys, nematytas paukštis. Kalėjiman pateko už vogimą aukšinių žuvaičių miesto prūde. Tų žuvaičių turbūt persiėdė, kad policistai jį galėjo pagauti. Tas paukštis ikišiol čia nebuvo matyti. Jis panašus i gandrą. Paukštis yra dviejų pėdų augšėio. Jo snapas yra 7 colių ilgio.

Lietuviai Katalikai!

Skaitykite Vienintelį Amerikos Lietuvių Katalikų Dienraštį

"DRAUGA"

"DRAUGA" rasi naujausių žinių iš viso pasaulio.
"DRAUGA" skaitydamas, žinosi kaip gyvena lietuviai Amerikoje.
"DRAUGAS" talpina šviežiausių telegramų iš Lietuvos
"DRAUGAS" turi korespondentų Lietuvoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Anglijoje ir kitur.
"DRAUGAS" duoda naudingų pasiskaitymų.
"DRAUGAS" nušviečia svarbiausius dienos klausimus.
"DRAUGAS" atstovauja katalikų nuomonei įvairiuose painiuose klausimuose.
"DRAUGAS" atrenia katalikams daromus priekaištus.
"DRAUGAS" yra tikras Amerikos lietuvių katalikų draugas.
"DRAUGO" kaina pigi:
Amerikoje ir Užsieniuose:
Metams \$6.00
Pusei metų \$3.00
Atskiras numeris 0.02

Pinigai geriausiai siųsti perkant krasos ar ekspreso "Money Order" arba įdedant pinigus i registruotą laišką. "Draugo" adresas:
"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Illinois
Telefonas Roosevelt 7791

Užsirašykite "LAIVA"

"LAIVAS" yra katalikų savaitinis laikraštis.
"LAIVAS" duoda gražiausių pamokinių ir tikybos ir doros dalykų.
"LAIVAS" aiškina įvairius priekaištus daromus prieš Katalikų Bažnyčią.
"LAIVE" rasi gražių ir lengvų pasiskaitymų.
"LAIVAS" duoda atsakymų i įvairius tikybos ir doros klausimus.
"LAIVAS" teikia žinių iš viso pasaulio katalikų gyvenimo.
"LAIVAS" turi Bernaičių Kolegijos Remėjų skyrių.
"LAIVO" kaina metams Lietuvoje ir Amerikoje \$2.00 (du doleriai), pusei metų \$1.00.

"LAIVAS"
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Illinois

ŠIS-TAS

ZMONIJOS PRIEAUGLIUS

Neatsižvelgiant į tai, kad karas išplėšė kelis dešimtis milijonų gyvybių, Europos žmonių prieaugliu nesimato didelio skirtumo.

Tą patvirtina statistika. Pasak paskutiniosios statistikos, kuri padaryta visų Europos tautų, Europos žmonių prieauglius viršija mirimus.

Pastebėta labai įdomus faktas, kad valstybėse, kuriose bendras žmonių prieauglius labai mažas, svarbiausią rolę lošia ne gimimų sumažėjimas, bet mirimų didėjimas.

Taip yra Prancūzijoje. Prancūzijos pv. gimimų skaičius nedaug mažesnis už Anglijos gimimų skaičių. Bet užtat didžiausias skirtumas mirimuose. Tuo metu, kai kiekvienam gimusiųjų šimtui Anglijoje išpuola 65 mirimai, o Vokietijoje 68, tai tuo pačiu laiku Prancūzijoje miršta 85 iš 100.

Štai čia ir glūdi opus mažo prancūzų prieaugliaus klausimas.

Prie šios progos reikia pasakyti, kad Prancūzija yra

sveikatos užlaikymo ir gyvenimo prailginimo išradimo priemonių tėvynė.

Be to, kaip paprastai sakoma: "rūbsiuvis vaikšėjoja be kelnii, o batsiuvis be batų."

VEDYBOS IR PERSKIROS

1924 metais, Jungt. Valstijose vedybų įvyko 1,178,206, apie penkiosdešimt su viršum tūkstančių mažiau nei 1923 metais.

Tuo pat laiku perskirų skaičius padidėjo nuo penkių tūkstančių iki 170,867.

Jeigu išskaitliuoti, tai pasirodo, kad kiekvienai dešimčiai vedusių tenka vienos perskiros.

Pastebėta, kad New-Yorko valstijoje perskirų nušimtis mažesnis nei kitose valstijose, nes toje valstijoje vienos perskiros tenka 22 vedusių porom.

Didžiausias perskirų nušimtis Texas valstijoje, kur penkioms vedyboms išpuola vienos perskiros.

Į tą skaičių dar neįeina tos perskiros, kurias gauna turtingi amerikoni užrubežy.

ypatingai Prancūzijoje.

Šiais metais situacija atrodo dar blogiau už pėrietus metus. Nenuostabu, kad jau keliamas klausimas ir siūloma planai Amerikos šeimynų gerovės apsaugai.

Jeigu taip ilgiau tęsis, tai greit bus prieita prie to, kad perskiros viršis sutuoktuves.

CARO BUDELIAI

Maskva praneša, kad areštuota penkiolika rusų carų budelių, kurie carizmo laikais mugalabioje iki 500 rusų revoliucionierių. Tie budeliai gaudavo nuo 10-20-50-100 rublių už kiekvieną pakartą galvą. Bausmes budeliai atlikdavo vienuose privatiškuose namuose, rūsy. Ten buvo įtaisyta didelis krėslas, ant kurio statydavo pasmerktuosius. Po to krėslą ištraukdavo ir žmogus pasikardavo virvės kilpoje. Naktį pakartųjų kūnai slapta būdavo išvežami ir laidojami gretimuose kapuose.

Tuos budelius suėmė bolševikai, tokie pat budeliai, kurie įvedė visai panašią carų baudimo sistemą.

Vadinasi, budeliai budelius teis.

Ateis laikas, kai rusų liaudis iškars bolševikų budelius ant tų pačių kartuvių, ant kurių jie caro budelius pakars. Tokiems ten ir vieta.

Francijės dovaną New Yorko statoimiai episkopatų katėdrai

"LAISVOS MEILĖS SAJUNGA"

Tokio vardo sąjunga žinoma Amerikoje. Suprantamas dalykas, kad tokia sąjunga nėra legalizuota, bet vistiek ji veikia slapta. Iš Clevelando, Ohio, pranešama, kad tenai sumta 11 vidurinės mokyklos mokinių priklaususių prie laisvos meilės sąjungos. Visi tie jaunuoliai nedaugiau 12-17 metų. Pasak aprašymais jie

rinkdavosi į tam tikras vietas ir ten ištvirkavdavo. Štai kokiais keliais keliauna jaunoumenė. Ne bereikalo prezidentas Coolidge išreiškė sugestiją dėl tikybės pamokų įvedimo į mokyklas. Čia, Amerikoje, tokios "laisvės" draudžiamos, bet "laisvoje" Rusijoje laisva meilė madoje ir panašiai parktikuojama. Tai yra laisvamanių išsvajotosios laisvės perlas.

Vikonių Juozelis NASLAITĖ ROŽYTĖ

"Angelas Dievo..." graudžiai skambėjo nedidelioj, bet gana šviesioj grintelėj... Vidur aslo gulėjo nabašninkė ant lentos, aplink ją stovėjo keturios vaškinės žvakės, o kartu su giedorių balsais girdėjos jausmingas mergaitės verksmas. Tai buvo nelaimingoji Rožytė, sėdinti prie nabašninkės motutės, turėjusios per savo gyvenimą, nors ir neilgą, daug karčių valandų, kuriose nemažai išliedavo kruvinių ašarų. Kantriai nešė velionė tą jungą, luomą moterystės, lig pat grabo lentos, ant kurios dabar gulėdama, išrodė liuosa esanti. Veidas jos išbalęs, pamėlynavęs su užmerktomis akimis ir sučiauptomis lūpomis išrodė gana maloniai.

Tas jungas—buvo jos vyras, kursai savo girtuokliavimu pralėbavo visus namus, užstatė už baltakę pas žydėlį visą savo gerybę. Nuo jo velionė gaudavo dažnai mušti ir skaudžiai paverkti. Rožytė su broliuku Juozeliu prie motutės rečiau kliūdavo nuo pasigėrusio tėvo kumščiu. Bet dabar juodu visai vienu liko. Paaugęs Juozukas, gyvenimo vargų varomas, iškeliavo į tolimą šalį... Ameriką. Liko vargšė našlaitė Rožytė vienai viena, kaip nuskurdęs medelis viduryje pliko lauko... Tą viską vargšei atsiminus, ašaros dar labiau, kaip žirniai viena po kitos, riedėjo per veidą ir jausmingas verksmas, sumišęs su giedorių balsais, griebė už širdies kiekvienam iš susirinkusių.

Matė nelaimingoji visą savo gyvenimą ateityj; matė, kad vienai vargą vargant reiks daug dar ašarų pralieti. — Gailėjo taip pat ir brolielio, kurs sugrįžęs neberas motutės, kurią didžiai mylėjo, kurios ir išvažiavęs neužmiršdavo... Ir per jos veidą vis teberiedėjo iš išpurpusių akelių gailingos ašaros...

Paties gi tėvo nesimatė per visas laidotuves. Jam Rožytė įdavė 30 auksinų, paliktus motinėlės užpirkti egzekvijai ir mišias šv., bet kur tau?!.. Ar gi galėjo tikėtis duktė, kad taip padarys tėvas dargi šermenyse? Vienok padarė... Jis pas Leibuką vienas atgiedojo egzekvijai, gerdamas baltakę, ir džiaugė, kad mirė jau pagaliolis ir toji ragana, pagal jo žodžius... Ir šūkaudamas grįžo per miestelį pamon... "Ačiū Dievui ir aš jau gyvenu, kaip žmonės, vesiu antrą pačią, geresnę už tą ragana, paįmsiu pasogą, tada galėsiu gerti su drauge ir niekas nebemaišys ūkininkauti... dukterį išvarysiu tarnauti—tad bus gyvenimas! Sūnui gi prisakysiu siūsti metams po keletą šimtų auksinų, kaipo algą, nes dirbsiu ne tik už save, bet ir už jį—gerai pagyvensiu su antra žmona—ė toj ragana kliūdė." Čia nebedrįso užbaigti, turbūt ką nors pajuto savo sąžinėj...

Taip džiaugės eidams per miestelį pasigėręs velionės vyras iš savo būsiančio laimingo gyvenimo. Tuotarpu visai pamiršo žmogelis, kad jau su savo turtais sėdi seniai žydelio kišenėj. Ant galo šiaip dar taip parlingavo namo ir įėjęs į grincią, puolė ant kelių poterių kalbėti už velionę, bet bežiūrint tuojaus parkniubo ant nosies. Keletas iš susirinkusiųjų paėmė išveidė nelaimingąjį iš grincios, paguldė ant žemės kamaroj ir uždarė. Rožytė gi tuojaus suprato, kad tėvelis pas Leibuką vienas atgiedojo egzekvijai. Dar labiau suskandėjo jai širdį... apsipylė vėl visa ašaromis...

Tuotarpu laikas jau buvo lydėti velionę į bažnyčią, o čia dar nieko su kunigu nepakalbėta. Nieko daugiau nebliko daryti, kaip siūsti vieną kokį-nors žmogų iš to paties būrelio pas kunigą prašyti dovanai palaidoti su mišiomis šv. Kartais-gi kunigui nesutikus, visi prisizadėjo laidotuviems velionės paaukoti po keletą skatiku.

Kaip tarta, taip padaryta. Pasiuntiniui viską išpasakojus kunigui, kunigas nevien dovanai pasizadėjo palaidoti našlaitės motinėlę, bet dar ir pačiai našlaitėi Rožytei suteikė pašalpą.

Kitą dieną devintoj valandoj ryto nulydėjo velionė į bažnyčią, kur buvo atlaikytos už velionę gedulingos pamaldos. Po pamaldų tuojaus nuleido ant kapų. Žmonių didelis būrys sekė paskui grabą. Kunigas su vargonininku graudžiai giedodamų gaudino kiekvieną esantį. Štai ir ant kapų... Prisiartinęs kunigas prie duobės ir pabaigęs savo maldas, giedojimą pradėjo sakyti pamokslą. Pirmučiausiai apsakęs varginą, bet dorą ir šventą velionės gyvenimą, užbaigė—ragindamas kiekvieną tankiaus atsiminti apie mirtį, nes nežinoma yra jos valanda... Pradėjo ir žmonės skirstytis kiekvienas savo keliu...

Buvo graži vasaros diena, šiltas vėjelis išpalengvo dvelkė, karšta saulelė savo spinduliais šildė velionės kapą. Tuotarpu, Rožytė, likus viena prie motutės kapo ir norėdama dar kartą karštai pasimelsti už jos vėl, atsiklaupė...

Aptilo pūtęs vėjelis... saulutė iš po debesėlio išlindo ir savo paguodžiančiais spindulėliais glostė našlaitės galvelę—paukšteliai ant medžių čiulbėje nutilo. Visa gamta nusiramino, tarsi atjauisdama Rožytės vargus ir norėdama jai duoti karštai pasimelsti. Ir jina, graudžiai verkdamas, siuntė širdingą maldele Aukščiausiajam...

Po mirties pirmos žmonos, Rožytės tėvas, tuoj apšvedė. Dieve mano, koks buvo naujosios poros gyvenimas. Tuose namuose rodos pragaras atsivėrė. Vien barniai, keiksmiai... mažiausis ūkio daikteliu vyras prageria, stūksoja vien tik namai ir trečdalis žemės, bet ir tas turtas negali atstoti skolų.

Rožytė seniai išsikraustė iš savo gimtinių namų ir išėjo tarnauti pas ūkininkus. Būdamas visur paklusni ir sąžininga visiems tiko, visi mylėjo ir visur rasdavo užuojautą. Galų gale ir jos tėvelis su pamote skolinkų išvaryti, vaikštinėjo po žmones išmaldų prašydami—senatvėje visai liko be prieglaudos... Rožytė retkarčiais savo tėveliui suteikdavo pašalpą iš algos, nors jis ir buvo pirmutiniis jos kankintojas, tačiau kaip tėvą mylėjo. Taip nyko ir skurdo tie seneliai keletą metų, pakol susilaukė mirties...

Dabar su nekantrumu Rožytė laukė broliuko Juozo grįžtant iš Amerikos. Vargšas sužinojęs, kad tėvas viską pragrė, negrįžo greitai, tikėdamasis užsidirbus kiek atgauti tėvo praikvotus namus, kad senatvei sau su sese turėti pastogę. Tokios buvo svajonės to vargšo gyvenančio tolimoj padangėj!

Buvo pavasaris—pats gražiausias laikas, kada medžiai pradeda skleisti lapus ir malonų kvapą po visą gamtą, kada sesytės darželis pakvimpa rūtomis ir mėtomis, kada vyturėliai ir lakštingalos pradeda čiulbėti, linksmindami kiekvieną sutvėrimą, kada raiboji gegutė parskridus savo kukavimu linksmina kiekvieną: "Ku-ku, ku-ku, ir aš tarp jųsu..." Šį pavasarį Rožytė laukė grįžtant iš Amerikos Juozelio ir, ramindama save, džiaugėsi, kad pasimatys su broleliu, jis ją priglaus, neberekės daužytis po svetimus žmones. Bet štai netikėtai gauna žinią nuo Juozo draugų, kad mainosė kasant anglius užgriuvo kelius tūkstančius darbininkų, jų skaitliuje buvo ir mūsų Rožytės mylimas broliukas, išsvajotoji jos laimė, kuri dabar užgeso amžinai. Naujas našlaitė smūgis... vėl skaudžios ašaros... bet tos jau ašaros išvedė ją toli, toli į laukus, miškus... pražuvo kaip ugnyje. Žmonės spėjo, kad išėjusi iš proto. Žinių kaimynai apie ją turėjo tik tiek—kad jau nebegrįžo į savąjį gimtinį kampelį. Kur jina dingo, kur baigė savo gyvenimą—vienas Dievas težino...

Vakaro saulė leids tyliai, Medžiai sapnuoti pradėjo Žvaigždės iš aukšto žvalgės bailai— Sielą gamta sužavėjo. Darbą pabaigęs silpnas žmogus Sapną karštai pamylėjo. Šaipėsi, džiaugėsi rausvas dangus Žvaigždėmis žemėn žiūrėjo. Pievose miglos sklaidė lėtai, Gausi rasa sužvilgėjo. Veržėsi, troško siela tiktai Garbinti gamtą Tvėrėjo. Mokyt. D. Mikulėnas

Klaipėdos Seimelio Uždaviniai

Gubernatoriaus kalba, pasakyta š. m. lapkričio mėn. 23 d. atidarant Klaipėdos Seimelį

Man, kaip vyriausybės paskirtam Gubernatoriui, tenka garbė pasveikinti jus, gerbiamieji, naujai išrinktojo Klaipėdos Krašto Seimelio atstovai.

Per šio Seimelio rinkimus, teisybė, buvo išstatyta gana daug sąrašų, bet bendra rinkėjų srovė, susidariusi iš lietuvių, vokiečių ir kitų klaipečių, rinko Seimelio atstovus trijų didžiausių luomų, t. y. miestiečių — pirklių, laukininkų ir darbininkų ekonominiais pagrindais. Ši ekonominė rinkimų politika buvo pageidaujama jūsių politinių vadų nuo pat Klaipėdos Krašto prisijungimo prie Lietuvos. Tik tais pamatais nebodami savo norus, galėjote organizuotis ir atlikti rinkimus, dėl to ir aš, gerbiamieji, negaliu žiūrėti į jus kitaip, kaip tik į rinktus atstovus kultūriniam—ekonominiam ir socialiniam krašto padėjimui kelti, bet ne kaip į tos ar kitos tautinės arba politinės grupės atstovus.

Aš neabejoju, kad emės dirbti Seimelis, neišeidamas, žinoma, iš savo statute nustatytos kompetencijos, rūpintis bendra krašto gerove, teisingai derins visų luomų interesus ir bos abiejų kalbų, lietuviškos ir vokiškos mokėjimo ir tinkamo jų traktavimo.

Aprūpinti tinkamai valdininkų, amatininkų ir jų organizacijų reikalus, socialinę darbininkų apsaugą, bus didelis Seimelio uždavinys.

Svarbiausias bus ekonominiai darbotvė reikalai, ypatinai kabartiniais laikais, nes ekonominis padėjimas visose centralinės ir rytinės Europos valstybėse, sykiu ir Klaipėdos krašte, yra dėl Didžiojo karo dideliai pablogėjęs. Lietuvoje tą bendrai sunkų padėjimą, be to žymiai pablogino savo laiku ir infliacija, Vokietijos valiutos visišką žlugimas. Tam padėjimui pagerinti centro valdžia taisy ir gerina uostą, stato čia modernišką didelį sandėlį, rūpinasi užbaigtu geležinkelio linijos Kamas—Siauliai—Klaipėda užbaigimu, o ateityje projektuojama uoste dar daug naujos statybos. Centralinės valdžios prekybos atstovai ir Klaipėdos pirkliai, bendrai, yra išvažiavę pasistengti užmegsti ryšių su rytais, iš kur mes trumpu laiku tikimės gauti transporto ir krašto malkų. Šie klausimai, kaip vietos gamybos ir krašto eksporto padidinimo klau-

simas, dorų ir rimtų firmų palaikymas, neturėtų būti svetimi Seimelio įstatymdavvybei, kad kooperuodama su centro valdžia tuose dalykuose, kurie liečia ypatingai Klaipėdos Kraštą ir Klaipėdos uostą, pagerintų pirklių ir apskritai krašto padėjimą. Klaipėdos kraštas yra žemės ūkio šalis. Ūkininkai—pagrindinis krašto elementas. Seimelio įstatymdavvybei teks rūpintis melioracijos darbais, ūkio pagerinimu, racionalingesnių mokesnių sutvarkymu, palengvinimu gauti reikalingų ūkio reikmenų, kreditų ir tinkamų eksportui ūkio produktų.

Seimeliui teks pasirūpinti ir darbininkų reikalais, kurių padėjimas šiais pasaulinio krizio laikais yra sunkus. Šią žiemą teks parūpinti darbininkams atatinamo darbo, o jei reikės, gaus ieškoti būdų pagelbėti bedarbiams prasimaitinti, kol ateis geresni laikai.

Daug sveria Klaipėdos žvejyba. Reikš pasirūpinti ir žvejų padėjimu.

Šiame trumpame pareiškime negalėjau aš išreikšti visų klausimų, kuriuos reiktų paliesti, bet pasitikiu, kad gerbiamieji atstovai turės, kaip ir aš, tik vieną tikslą—krašto ir visos valstybės gerovę. Tarp centro valdžios ir Klaipėdos krašto Seimelio ir Direktorijos turėtų būti harmonija ir kuo didžiausias bendradarbiavimo kontaktas. Centro vyriausybė visuomet rems lojalaus Seimelio darbui ir pastangas, kuriuos sieks minėtis gerovės ir neišeis iš konvencijos Seimeliu nustatytų ribų.

Baigant, leiskite man dar kartą pasveikinti jus, gerbiamieji atstovai, ir išreikšti vilties, kad Seimelis dirbs krašto ir valstybės gerovei ir naudai. Šiuo laikau aš Klaipėdos krašto Seimelį atidarau.

Aprukojama, kad šiuo metų cukraus gamyba Kuboj sieks 5,373,714 tonų. Pirmą ten tebuvo 19 cukraus dirbtuvių, o šiemet yra 28.

ALBUMAS

Retoj lietuvių šeimynoj nerasi kokio nors albumo. Bet retoj lietuvių šeimynoj terasi Lietuvos Albumą, kuriame yra Lietuvos didžiųjų veikėjų atvaizdai ir jų gyvenimų aprašymai. Kiekvienas laikas save tikru lietuviu, patriotu privalo turėti tą Lietuvos Albumą. Kaina \$3.50.

"DARBININKAS"
366 Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS" DYKAI

Kiekvienas ligi Naujų Metų surinkęs 3 prenumeratas (gavęs tris skaitytojus) ir prisijęs "Darbininko" administracijai pinigų už tas prenumeratas, gaus tokią pat laikui vieną "Darbininko" prenumeratą sau ar savo giminėms dykai.

Labai patogi proga užsidirbti ketvertą dolerių. Apie tai sužinokite ir kitiems pasakyk.

"DARBININKAS"
366 West Broadway
Souh Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NORWOOD, MASS.

Šis tas iš mūsų padangės

I. Klausimas. — Kur dingio Norwoodo veiklūs korespondentai?

H. Atsakymas. — Beje, kadangi "Santa Claus" saldziai nuėjo užmigo.

Bet čia yra vienas kuris apie "Santa Claus" nesirūpina.

Čia veiksmai ir pramogos kaip grybai iš po lapų auga. Lapkričio 22 d. įvyko koncertas šv. Jurgio parapijos salė. Pelnas buvo skiriamas salės scenerijai, kuri po šio vakaro apliko pilnai išmokyta. Šiame projame dalyvavo šv. Cecilijos choras po vadovyste vargonininko V. Stasevičiaus. Choras sudainavo kelias dainas, kurios labai patiko publikai.

Pasirodė pirmi sykiu prieš akis publikos gerai išlavinta orkestar, kurią lavina V. Stasevičius. Orkestra susideda iš jaunuolių, kurie gerai atliko savo roles ir nustebino Norwoodo visuomenę. Visi klausė su didžiausiu pasigėrėjimu.

Taipgi dalyvavo A. Keršis ir L. D'Espinoza, kurie pagraino gana gražiai. Bet dar ne viskas paskaičiuota ant piano J. Santaro ir panelė C. Stasevičiūtė. Toliaus dalyvavo pagarsėjęs juokdarys Kazimieras Savičionis, kuris gana gražiai padainavo. Po vadovyste vargonininko V. Stasevičiaus dainavo ponija Stasevičienė, Stasė Uždavininkė, Aleksandras Medvedžis, Gabris Kakamanskas, Anelė Vaikėziūtė ir Anelė Keršintė.

Matof, kad Norwoodas neužsimastęs apie debusus, bet veikia ir žengia pirmyn.

Klausimas. — Ar tai jau viskas?

Atsakymas. — O dar ne.

Viršminėtas orkestras dalyvavo šv. Jurgio parapijos bažnyčioje per pirmąsias mišias Kalėdų vidurnaktį. Girdėti, šis orkestras turi daug užkviatimų.

Klausimas. — Ar tai jau viskas?

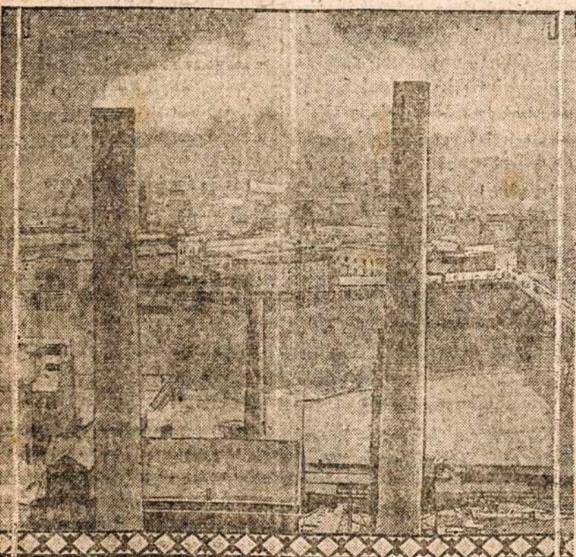
Atsakymas. — Ne, ne, ne.

Ogi dar buvo šv. Jurgio parapijos ferai lapkričio 26, 28 ir 29 dienomis, kurie gana gerai visais atžvilgiais nusisekė. Buvo tikras lietuviškas bazaras. Dar tokių "bargenų" Norwood'e nebuvo buvę kaip ant šių ferų.

Klausimas. — Ar tai jau viskas?

Atsakymas. — Tai jau šiam sykiui gana, toliau bus daugiau.

Lazda

Čia parodoma Rochester, N. Y. Pa veiktas nuimtas naktį iš orlaivio su "Dashlight".

CLEVELAND, OHIO

"Dirvos" burbulas

Kiek laiko atgal, laisvamaniai ašarodavo per laikraštपालिका "Dirva." purvais drapsytidavo kad būk vyčiai visokias klaintis darydavo, bardavo, neduodavo galvėmis vaikščioti, neduodavo jiem veikti stačiai ir grabą laisvamanius varydavo, žinoma, taip baisai nebūdavo viskas per laikraščius pabardavo už jų veidmainystę ir visokius neteisingus užsiuolimus. Vėliaus per kokį laiką buvo nieko nerašoma ir nesakoma, viena kad su žemos rūšies galvalais neapsimoka kritikuotis, antra buvo manyta, kad nuštos nešvarią politiką varę, bet kur tau tai laisvamanių idealai šmeižti katalikus ir retam numery nerasi kokiu užsiuolimų. Pereitos savaitės numery šmeižia žmogų, kuris žymiai darbuojasi katalikų visuomenėje Ad. Padegimą. Neturėdami jokių tam užsiuolimų argumentų, bet tik vaikiškais išrovakimais elgiasi, bilė tik apšmeižti ypata už tai kad žymiai dirba katalikų tarpe, trumpai pasakius būtų lengva susitaikinti su "Dirvos" štabu ir rimtai gyvuoti įeigu nors vienas rimtesnis žmogus būtų ir neatrodytų taip baisūs katalikai.

Narių domei

Artinant metinēm šventėm visų draugijų ir kuopų nariai turėtų susidomėti ir aktyviai dalyvauti susirinkimuose, kad išrinkus tinkamus narius į valdybas, nes valdybų sumanumas ir rimtas veikimas atneša naudą pačiai įstaigai taip ir visai visuomenei. Paprastai pas lietuvius atsitinka, kad renka į valdybą savo draugas ar kartas daug rėkia ant susirinkimų, o nežiūrima ar taktingas veikimo. Į valdybas tinka miasu yra tokie nariai, kurie aktyviai studijuoja gerą spaudą taip pat katalikiškus laikraščius.

"Darbininko" num. 133-iam iš Clevelando korespondencijoje kur aprašytas L. D. K. S. 51-mos kuopos vakaras pamiršta pažymėti du lošėjai, kurie gerai atliko savo užduotis, tai p-lė R. Simonaitė ir J. Medelis.

L. Vyčių 25-ta kuopa rengia istorišką vakarą gruodžio 27-tą sekmdienį Lietuvių svetainėje. Bus statomas istoriškas veikalas "Milda Meilės Deivė." Bus ir kitokių įvairumų.

Į šį vakarą clevelandiečiai lietuviai privalėtų atsilankyti, nes daug ką pamatys ir kartu parems jaunimo darbuote. Veik-

kalas "Milda Meilės Deivė" yra 3-ju aktų, iš mytologijos, apysaka vaizduoja lietuvių gilios senovės tautinius ir tikiybinius nuotikius.

Mikas

EASTON, PA.

Kun. Norbutas buvo suaukęs parapijos susirinkimą gruodžio 6 d. Klebonas paaiškino parapijos stovį ir taiėsi su visais parapijonais apie pagerinimus. Jau septyni mėnesiai ak jis čionai darbuojasi. Susirinkime klebonas davė smaunymą bažnyčių išmalevoti. Taipgi bokštą pakelti ir varpą indėti.

Parapijonų ūpas buvo geras ir pakilus. Pagatavi vienybė su savo dvasios vadu darbuotis.

M. S.

HARTFORD, CONN.

Oras čion dabar labai nepastovus. Labai atšalo. Gruodžio 1 d. snigo su lytūm. 6-tą gruodžio buvo šilta kaip pavasarij. Rodės, kad žiemos ir nebus.

Darbai čion eina labai gerai, tik kurvo stokuoja. Anglij jau neparvežo, o ūkininkai už medžius labai skaudžiai lupa.

Draugijose ir šiaip bruzdėjimas nemažas. Galui metų besitartinant visos draugijos pradeda ruoštis prie išrinkimo naujų valdybų. Nekurios ir labai politikuojama, kad tik draugijų vadelei ir savo rankas patverti. Žinoma, tose draugijose taip daroma, kur laisvamaniai prisimaiše. Visiems žinomas Amerikos Lietuvių Pileičių Klubas yra labai maišytas bet katalikų dauguma, bet jie tartum snaudžia nieko nesitaria. Kaip pažvelgti laisvamanius, tai ten rūpestingai darbuojasi. Jų štabas kur susibėgęs jau plenuoja, kas turi būti draugijos valdonai.

Laisvamaniai nuoduoda gerus žmones ir jie tvirtina, būk jiems visi tautiečiai lygūs. Todel girdi į valdybas juosius galima įleisti. Bet taip nėra. Pernai vasarą Lietuvių Daržo užveizda buvo laisvas. Daržo kaina esanti nustatyta nuo \$20 iki \$25. Na, o kai daržą sandė pereitą vasarą LDKS. Conn. Apskritis, tai parokavo \$30. Tai matome tokia jų lygybė. Šitas dalykas turi išsiaiškinti. Todel tą klausimą keliu per laikraštį. Šis faktas teatidaro katalikų akis ir tepamato kokia yra laisvamaniška lygybė. Jie kur tik prigriebia ten katalikus lupa. O kas būtų, jei jie turėtų daugiau galios?

Girdėjau, kad katalikiškios draugijos užmezgė Vienybę. Šešios draugijos jau prisirašiusios. Jei šis judėjimas išsisiūbuos, tai katalikų visuomeniškas veikimas sustiprės.

Girdėjan, kad Moterų Sąjungos ir LDKS. kuopos bendrai rengs tuoj po Kalėdų pramogą ir vaidins Užkeiktą karalaitę. Linkėtina gero pasisekimo.

Vienas iš narių.

Geras abelman naudojimini linimentas
Pain-Expelleris
Kuomet reumatizmas ar neuralgija vargina jus, ištrinkite skaudamus vietas šiuo atsakančiu šeimyniniu linimentu ir tuojas pajausite palengvinimą.
35c ir 70c bonka vaistinėse. Tėmykite, kad butų Inharo vaizbaženklis
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

ST. CLAIR, PA.

1925 m. gruodžio mėnesio 6-tą d. LDKS. 107 kp. laikytame metiniam susirinkime išrinko naują kuopos valdybą 1926 metams: pirmininkas Jurgis Vanagaitis, P. O., St. Clair, Pa.; raštininkas St. A. Radzevičius, P. O. Box 52, St. Clair, Pa.; išdininkas Tamas Šmulskis, P. O. Box 81, St. Clair, Pa.

PROVIDENCE, R. I.

Nori ir negali

Sekmdieny 6. XII, tuoj po mišparų Providence liet. katal. par. svetainėje po bažnyčia įvyko mitingas, kurį gražia ir turininga prakalba atidarė viešos klebonas gerb. kun. L. Kavaliauskas, ragindamas susirinkusius rašyti į šv. Kazimiero Dr-jos narius ir tuo pat remti katal. spaudą. Apie spaudos galę ir reikalą ją remti labai įtikinančiai ir plačiai kalbėjo ir buvęs šios parapijos klebonas gerb. kun. J. Čaplikas.

Pakalbėjęs apie šv. Kazim. Dr-jos tikslą, priemones ir išrašymo sąlygas — ėmiaus užrašyti norinčius priklausyti prie šv. Kazim. Dr-jos ar laikraščius užsakyti. Štai jų pavardės: Juzefa Turonienė — \$50.00 L. B.; Pranas Jakikas ir Alek. Dzekevičius po \$40.00; M. Čenienė \$3.00.

Po \$2.00: Kl. kun. L. Kavaliauskas, B. Urnikienė, Br. Valaitis, Al. Vaitkūnas, S. Spetlūnas, Z. Turonis, St. Rukštelis, P. Kačinas, R. Janušauskas, A. Avižinis, J. Bagdonas, N. N. Po \$1.00: M. Rudys, J. Židonis, J. Tamašauskas, A. Vaicekinienė.

Reikia pažymėti, kad šios kolonijos lietuviai yra palankūs kat. spaudai. Jie norėtų savo giminei Lietuvoje užsakyti knygų ir laikraščių, tik, dėja, nevienos jų gimtinė yra leikais okupuota.

Prie šios progos pranešu, kad iš Rumford, Me. po \$2.00 prisuntė Aleks. Sabaliauskienė ir Mar. Gudanašienė.

Visiems spaudos remėjams, ypač gerb. klebonams kun. L. Kavaliauskui ir kun. J. Čaplikui už teiktą net prakalbonis pagelbą — tariu didieliausią man padėką, gi pastarajam, kun. Čaplikui, dar ir už tai, kad teikėsi mane nuvežti ir atgal į Worcester, Mass. parvežti savo amerikonišku arkliau — automobiliu.

Su pagarba,
Kun. St. Pavilanis,
Šv. Kaz. Dr-jos įgaliotinis Amerikoje.
Antrašas: 41 Providence St., Worcester, Mass.

DIDIS SŪNUS LIETUVOS

(Pagarbos feljetonas-korespondencija)

PHILADELPHIA, Pa.—Tas, kuris mėgsta rašinėti į laikraščius žinutes, tai turi žinoti ir prižvejoti... Todelei ir aš vakare 6-to gruodžio, kad šitai sužvejojus, užklydau į šv. Andriejaus parapijos mokyklos svetainę. Ir štai žiūriu susirinkę veikėjai bei veikėjos įvairių srovių ir svarsto užmanymą, kal ir mūsų brangi tėvynė Lietuva galėtų ant kitų metų pasirodyti akysje viso pasaulio Philadelphiaj, Pa. laike visavietinė parodos. Diskusijose tame reikale ima uolų dalyvavimą labai rimtas ir gerbtinas tautininkas, gerb. Zigmas Bairūnas, kuris savo laiku užmanė ir sulig išgalės organizavo pirmąjį lietuvių politišką seimą atsiūvusį Philadelphiaj, Pa. laike japonų-rusų karo; gerbiama Ona Unguraitė, kurios tai neuilstama "proca" apšviestos srityje, padarė, kad Philadel-

phijos, Pa. lietuvių kolonija "subytino" net... net Chicago, Ill. — nes mat Philadelphiaj, Pa. yra su viršum 70 amžių narių Švento Kazimiero Spaudos Draugijos, kuomi nei viena čia Amerikoje kolonija negali pasididžiuoti. Toliau, tame pačiame reikale kalbėjo daktaras Stankus, gerb. Užumekis, kun. Čepukaitis, kun. Zimblys ir kiti, ir kiti! Bet vienok iš visų kalbėtojų, diskutuotų tai kodangiau įneš reališkos naudose diskusijose vienas jaunas asmuo nepersenai atvažiavęs iš Lietuvos. Jis savo kalbomis, savo žėrinčia meile link Lietuvos, atvaizda veido, it tas pasakiškas milžinas aras troško Lietuvą stvėręs užvežti ant koaugščiausio kalno garbės.

O kada gerb. Užumekis pranešė, kad buvo pasiūsta su viršum 40 laiškų pas įvairius darbuotojus, inteligentus ir bismierius, kad jie atsilankytų į tą susirinkimą ir stvertūs darbuotis naudai Lietuvos, bet vos keli iš jų tik atėjo, tai jis pasiūlė pats eiti pas juos ir asmeniškai maldauti jų, kad jie suprastų, kad jie lietuviai ir todėl turi Lietuvai darbuotis. Tai čia turia pažymėti, kad jis turbūt yra didvyris — didis sūnus Lietuvos, kad mano pajėgs suminkštinti širdis net tu, kurie nors iš Lietuvos skatikėlių ir praturto, bet Lietuvai be užmokėjimo nenori nei pirštu pajudinti... Kas žin, ar jam tas pasiseks, bet jį jau jo tas kilnus pasiryžimas daro dideliu sūnu Lietuvos. Ir kaip sužinojau, jis yra kunigas Draugelis.

Susirinkusieji nusprendė sušaukti ant dienos 20-to gruodžio didelį mas-mitingą Mechanical Temple svetainėje, (kam-pas 13-tos ir Spring Garden gatvių); kuriame tai masmitingę taps išrinktas komitetas delei parodos reikalų.

Špokas

WORCESTER, MASS.

Federacijos 30 skyrius surengė prakalbas Didžiojo Vilniaus Seimo 20-ties metų paminėjimui gruodžio šeštą dieną. Kalbėjo Dr. M. Bagdonas, Harvardo Universiteto studentas, adv. A. Mileris, Dzimdzi-Drindzi artistai V. Dineika ir J. Dikinis. Žmonės skaitlingai susirinko išklaustų išymių svečių ir sykiu paminėti tautiška šventę.

Per prerauką buvo aukų vių sušėlimui. Aukavo Vladas Rimša \$2; po dolerį: Marčeliukė Milienė, Antanas Pauliukonis, Katarina Juškieinė, ritanas Kansonas, Juzė Leonaitė, J. Dikinis, M. Kazlanas, Dr. M. Bagdonas, J. Zakaras, M. Palevičius, St. Purvinskas.

Špokas

M. Daugėlienė ir Jonas Vaitkus. Su smulkiais ir įžanga prie durų surinkta išviso \$48. Visiems aukotojams širdingai ačiū.

Korespondentas

CHESTER, PA.

LDKS. 19 kp. laikys mėnesinį susirinkimą gruodžio 20, 1925, tuoj po sumai, bažnytinėje svetainėje. Prašom narių skaitlingai susirinkti ir naujų narių atsivesti, nes dabar patogus laikas ir organas "Darbininkas" padidintas, tik reikalinga daugiau gyvumo.

Valdyba

PALIKIMAI JUNGTINĖSE VALSTYBĖSE

Sulyg įvairių Jungtinėse Valstijose įstatymų, yra parūpinimas kaip padalinti žmogaus palikimą po jo mirties. Jei žmogus nepasitenkina tuo parūpinimu, gali pats palikti testamentą, jei sutiks su visais testamentų įstatymų reikalavimais. Svarbu, kad kiekvienas žinotų ką įstatymas parūpina, jei testamentas nėra.

Darymas testamentu priklauso nuo valstijos, kurioje testamentas padaromas. Keletas išimčių tam įstatymui randasi kiekvienoje valstijoje. Pavyzdžiui, nepilnametis ar beprotis negali testamentu daryti. Daugumoje valstijų vyras ir moteris leidžiami pasirinkti ką testamentas sako arba imti ką įstatymas duotų jei testamentas nebūtų. Vėl, jei vaikas gema, kuomet testamentas jau padarytas, nekuriuose valstijose turi pilną teisę, taip kaip kad nebūtų testamentu.

Yra labai daug formalių dalykų atlikti. Pirmiausiai reikia sužinoti kaip pinigai ir nuosavybės bus paliktos. Nėra galima aprūpinti netikėtų atsitikimų ateity, bet apsisvarstęs, testamentu darytojas turi turėti omeny galimą mirtį bile vieno teste mente pažymėto, ir turi stengtis, kad jiems palikimai būtų aprūpinti.

Nutarus testamentu sudėti, kitas klausimas, tai forma. Dauguma testamentų yra raštu daromi, ant kurių pasirašo testamentu darytojai ir liūdinkai. Rašto forma, pasirašymo būdas, liūdinkų skaitlius, ir aplinky-

bės kuriose turi pasirašyti, keičiasi įvairiose valstybėse. Svarbu žinoti, kad jei vienas iš tų reikalavimų nėra išpildyta, testamentas nebus geras. Yra atsitikimų kur laikikai ar sakyti žodžiai skaitomai testamentais. Bet saugiausias būdas, nepasitikėti toms išimtims.

Kartais būna kėblumų jei testamentu darytojas nepaankina anksčiau daryto testamentu. Reikia ieškoti ar neatsiranda toks testamentas, arba kad to testamentu aprūpinimai sutinka su vėliau darytu testamentu. Kad panaikinus pirmąjį testamentą reikia arba sudeginti, arba atšaukti antrame teste primtų kitose valstybėse.

Pravartu, atkreipti domę į nekuriuos žmogaus galės apribavimus darant testamentą. Valstija ir Jungtinės Valstijos uždeda taksus ant nuosavybės testamentu įgytos. Išimtis testamentu paliekant pinigus tikiybiniams arba labdarybės tikslams daugely valstybių nepriimtina, nebent, testamentas išpildomas trisdešimt dienų prieš testamentu darytojo mirtį. Jei pinigai yra palikti užlaikymų kitų rankose, tasai užlaikymas turi pasibaigti apybotu laiku, visuomet negali tęstis, paprastai tas laikas apriojamas iki dvidešimts vienu metų.

Savo nuosavybę leidžiama palikt kam tik norima. Taipgi leidžiama išsirinkti ekzekutorių. Jei ekzekutoriaus neįvardinama, ir jei testamentas nepadaroma, įstatymas leidžia paskirti asmenį paprastai artimiausią giminei.

Visuose atsitikimuose reikia žinoti įstatymus tuose dalykuose, nežiūrint ar daug turime ko palikt ar maža. Geras advokatas ar Legalės Pagelbos Draugija tame reikale gali suteikti tikslių informacijų. (FLIS.)

Atsargiai prižiūrimi nagai, sveika veido išžiūra ar naujausias mados aprėdai nebus patenkyti, jeigu plaukai bus plini pleiskanu. Nedaleiskite, kad tie įkyrus balti parazitai gadintų jus gražumą. Naudokite

Ruffles

kas vakaras per dešimt dienų ir pleiskanos tuojas išnyks. Po to retkarciams naudojant apsisaugosite nuo jų. Ruffles parduoda įtų vaistinėms po 65c bonkų arba 75c tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Už 6 litus arba 60c. pasveikinsi gimines Lietuvoj.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ, Naujų Metų sveikinsite savo gimines, kaimynus, pažįstamus Lietuvoje. "Vienybė" yra geriausias saviškių pasveikinimas! Šventoms Amerikos lietuviams mėgsta siūsti Lietuvoje gyvenantiems giminiams dovaną.

"Vienybė" yra gražiausi dovana! Tat išrašykite saviškiams Lietuvoje "Vienybę", užsimokėdami tik 6 litus arba 60 centų. "Vienybei" pinigų galima siūsti arba šv. Kazimiero Draugijos įgaliotiniui Amerikoje: Rev. St. Pavilanis, 41 Providence St., Worcester, Mass., arba tiesiog "Vienybės" administracijai Kaune: Lithuania, Kaunas, Rotušės Aikštė No. 6, "Vienybei".

PASINAUDOKITE PIGIŲ, BET GRAŽIU PASVEIKINIMU

\$1000 TIK UŽ 60 CENTŲ!

Atsiųsk 60c., o gausi, ne pinigais, bet žolėmis, daugiau, kaip \$1,000. Ką reikėtų žmogui \$1,000, jei jis sveikatos neturėtų? Būtų visai tuščias daiktas tokiam žmogui. Mūsų žolės yra kas kita. Su teikė sveikatą tikstančiams, suteiks ir jums. Pataiso nesveikus vidurius, pašalina strėnų skausmą, kosulį, dusulį, patrukimą, skausmas po krūtinei, nervų sugedimus, ir tt. Atsiųsk 10c., gausit visokių žolių ir knygų katalogą.

M. ZUKAITIS
25 Gillet Rd., Suencervoort N. Y.

Lietuvos Judošiai

MŪSŲ KAIRIOJI SPAUDA

Gyvenimas skaitlingais pavyzdžiais įrodė, kad mūsų opozicijos partijų uždavinys labai lengvas — šmeižti savo politinius priešus, ir viskas. Jų spaudoje šmeižimams pateisinti faktų nėra: gyvenimo aplinkybės tyčia nutilimos, o nušviečiama tik neišvengiami blogumai, ydos, už kuriuos atsakomiuoga mūsų istorija, praeitis. Valdančios partijos yra atvaizduojamos kaip tautos priešas, išnaudotojas, kuriam nerūpi žmonių gerovė. Per tai, skaitant opozicijos laikraščius, visumet įgauni blogo ūpo, susierzinę del tų priemonių, kuriomis liudis yra kiršinama nusistatyti prieš valdžią.

Lietuvos opozicijos partijos nėra panašios į Vakarų Europos tolygias partijas su blaiva ir protinga pažiūra į valstybės tvarką. Mūsų opozicijos kovos priemonės yra paskolintos iš Rusijos. Lietuvos socialdemokratai ir valstiečiai liaudininkai kovoją su krikščioniškais partijomis be atodairos, nesiskaitydami su teisybės ir dorovės dėsniais. Kurį nepaįtume opozicijos laikraščio numerį pamatysime, kad jis visas mirga koliojimuisi vartotinais žodžiais, kaip tai: „judasis šeškomas“, „kademai“, „klerikalai“, „caro Rusijos pasekėjai“, „spaudos varžytojai ir laisvos minties slopintojai“ ir t. t. Šių koliojimosi žodžių autoriai (išradėjai) patys save tokiuo elgesiu apibūdina, kad jie yra caro Rusijos žandarų auklėtiniai, nesiskaitą su svetima nuomone. Be to, patys ilgainiui gali tapti aukomis ištvirkusios ir nepripažįstančios tvarkos visuomenės, kaip tat yra atsitiķę Rusijoje.

Kad nušviesti opozicijos spaudos kovos būdus, nurodysime keletą pavyzdžių iš pastarųjų mūsų gyvenimo įvykių.

Ėjo derybos su lenkais dėl liai naudojimosi Klaipėdos uostu, plukdant Nemunū mišką. Derybos buvo neišvengiamos, kadangi Klaipėdos konvencija buvo visų didžiulių valstybių patvirtinta, ir Lietuvos vyriausybei reikėjo pradėti vykinti duotus savo pasižadėjimus. Nežiūrint, kad derybos ėjo siaurai aprėžtoje ribose, liečiant vien miško plukdymo klausimą, tačiau kiek buvo valstiečių liaudininkų prirašyta jų laikraščiuose melo ir šmeižto, taikomo krikščioniškoms partijoms. Arba del rinkimų Klaipėdos krašte: rinkimų reikalas buvo labai pribrendęs; to reikalavo vietos gyventojai ir pageidavo mūsų valdžia, taikindama Klaipėdos krašto statuto tam tikrus punktus. Rinkimų pasekmės tokios, kad laimėjo priešvalstybinis gaivalas, norįs Klaipėdos kraštą atskirti nuo Lietuvos ir grąžinti jį Vokietijai. Deliai tokių negeisčių reiškinį opozicija vėl kaltina valdžią, apėidama tytomis lietuvių klaipėdiečių menką tautinį susipratimą.

Net grynai mokslo klausimai, neturį nieko bendro su politika ir visuomenės gyvenimu, irgi valstiečiams liaudininkams neduoda ramybės. Nesenai įvyko prof. E. Landau paskaita iš biologijos srities, kame buvo neigiamai atsiliepta apie Čarlzo Darvino mokslo dėsnius. Tas irgi nepatiko val. liaudininkams, kurie ižiūrėjo paskaitos turinyje rėminą krikščionybės pažiūrą, nors pats prof. E. Landau nėra krikščionis.

Teatras, rodos, nieką neprivalėtų erzinti, kaip grynai meno įstaiga. Tačiau ir jis buvo priežastim užšipuliti ant vienos studentijos dalies, kam ji negausiai atsilankė, kuomet buvo vaidinama drama „Per audrą,“ ir nedalytvavo pasveikinime jos autoriaus p. J. Tarvydo (matyt, valstiečių liaudininkų pažiūrą!).

Apskritai, tenka pasakyti, kad mūsų opozicijai negalima įtikti tiek svarbiais gyvenimo reikalų vykinimais, tiek mažiau svarbiais.

Visi spaudos užšipulimai bei priekaištai yra lydimi gausiais koliojimais, kurie laikraščiams nesudaro garbės. Anaipol! jie mūsų visuomenę sufanatizuos, išmokins būti storžieviais ir aklu įrankiu gatvės minios kiršintojų naudai.

Kadangi opozicijos, ypač valstiečių liaudininkų, spauda perdēm yra persisunkusi noru nešvariomis priemonėmis kovoti su savo priešais, priversti būsime ateity talpinti iš jų laikraščių ištraukas, kad skaitytojai galėtų susipažinti su jų darbais.

REMKITE JUODOSIOS REAKCIJOS AUKAS

Universitetas dar nenurimo. Protestai ir apsikumsčiavimai tebesikartoja. Bet studentai nurims, ir aiškiai pasisakę, kas kuriems rūpi, toliau tęs mokslo darbą.

Mūsų spauda įvairiai del šio įvykio išsitarusi, irgi nurims ir eis kasdieniū klausimų svarstyti. Taigi laikas padaryti įvykio priežasčių ir spaudos taktikos analizę. Šiuo tikslu pakanka duoti kalbamoms medžiagos sugretinimas — išvados bus labai aiškios.

Komunistas žydas Nochimas Jubileras nušauna Lietuvos kariuomenės kareivį. Karo Lauko Teismo sprendimu Jubileras sušaudomas š. m. spalį m. 25 d. Del šito įvykio Lietuvos Raudonoji Pagalba Centro Komitetas š. m. spalį 29 d. leidžia proklamaciją, kurios ištraukos štai kokios:

„Spalį 25 d. krikščionių demokratų valdžia sušaudė kareivį — komunistą N. Jubilerą... kadems reikalavimas buvo kareivio komunisto kraujas. Draugas Jubileras žuvo del kilnios komunisto idejos. Jo vietos stas

SVARBU LIETUVIAMS

Nepamirškite gerbiameji paremti savo tautietį. Mes turime batų-shoe krantuve. Mes pasistengsime pritaikyti krantuve pagal reikalavimą. Kreipkitės ir reikalaukite sampalvų o mes pranešime kokiom sąlygom galima pirkti ir prisistigime sampalvų.

THE AMERICAN LITHUANIAN CO.
John Stijka, Agentas,
Doyleville, N. Y.

šimtai naujų Kovotojų, kurie iškas duobę kraugerių kademų valdžiai. Draugai darbininkai, valstiečiai! Pakelkite protesto balsą prieš kruvinąjį terorą. Remkite juodosios reakcijos aukas!

Lietuvos Raudonoji Pagalba Centro Komitetas.
Kaunas,

1925 m. spalį 25 d.

L. U. Studentų Socialistų Valdyba š. m. lapkričio 3 d. Universitete viešai iškabino protestą šio turinio:

„Iš 1925 m. spalį 25 d. Karo Lauko Teismas nutarė nubausti mirtimi Jubilerą Nochimą. Šių metų spalį m. 25 d. tas nutarimas buvo įvykintas — žmogus buvo sušaudytas. Tai eilinis krikščionių demokratų valdovų žiaurumas.

„Mes protestuojame prieš toki žiaurų valdovų terorą ir primename draugams būtiną reikallą nurodyti darbo masėms to teroro kaltininkus...“

L. U. Stud. Socialistų Dr. Valdyba.

Palyginkime mano pabrauktąsias vietas. Yra aiškus šių dviejų dokumentų ryšys. Socialistų Studentų Draugija užtaria Jubilerą — komunistą, kuris žuvo del kilnios komunisto idejos. Šituodu dokumentai buvo pagrindu spalį 8 d. įvykių Universitete.

Tolimesnis šių dviejų dokumentų tęsinys eina dviem kryptim.

a) Studentai ateitininkai ir kai kurie tautininkai smerkia Lietuvos kareivio žudytoją Jubilerą ir jo užtarėjus Stud. Socialistų Draugiją, kuriai Universiteto vyresnybės buvo leista daryti viešoji paskaita Universitete. Jie nurodo, kad L. U. Stud. Socialistų Draugija aiškiai remia komunistus, toleruoja ir leidžia teroristinius aktus ir šaukia neleistinu būdu ardyti viešąją tvarką (žiūr. protesto rezoliuciją). Socialistai pirmieji kelia triukšmą ir prasideda formalios muštynės.

b) Po muštynių prasideda protestai ir boikoto skelbimai. Jie buvo įvairūs. Charakteringiausi cituojti iš „L. Žinių“ No. 255.

„Degutininkams boikotas. Mes—1) L. Un. Soc. Studentų Draugijos „Varpas,“ 2) L. Un. Soc. Studentų „Zaizdras,“ 3) L. Un. Studentų Socialistų Draugijos, 4) L. Un. Studentų „Kultūros“ būrelio, 5) L. Un. Studentų Zemačių Susivienijimo Draugijos, 6) L. Un. Studentų Zydų kalbai ir literatūrai tirti Draugijos, 7) L. Un. Zydų Studentų Draugijos „Jaunuomenė,“ 8) L. Un. Zydų Studentų Akademinio Susivienijimo Draugijos—Valdybos susirinkusios į bendrą posėdį (mano pabraukimai) 1925 m. lapkričio m. 9 d. skelbia boikotą... Studentų Ateitininkų Draugovė ir Korporacijai „Neo Lituania“ už spalį 8 d. įvykius.“

Kaip matote — susibūrę visi giminingi gaivalai. Šituoj gražioj šeimynoj trūksta dar lenkų — šiaip visi pribuvo — ir komunistų gynėjai ir komunistų gynėjų gynėjai varpininkai, žyda ir kiti. Tai yra stipriai susiorganizu-

zavęs blokas, kurio vadai griausi kito Seimo rinkimus laimėsia ir nuvesia Lietuvą laisvės keliais tiesiog į... komunizmą.

Įdomu, kaip į šiuos įvykius reagavo spauda. „Rytas“ No. 250 sako, kad tokios muštynės nėra girtinas dalykas ir kaltina ne tiek studentus, kiek Universiteto vyresnybę, kuri del apsileidimo ar tendencingos tolerancijos nesugebėjo pati reaguoti prieš socialistų studentų neleistinus protestus. Tam pačiam numeriy atitaisoma „Lietuvos Žinių“ tendencingos klaidos. „Ryto“ No. 249 paduota protesto rezoliucija, kur nėra jokių vulgariskų išsireiškimų idėjinii priešininkų adresu. Pačio įvykio aprašyme („R.“ 249 ir 250 Nr.) pavartota žodžiai priešininkų adresu: „Trocko bernai,“ „šmeižtas,“ „melas,“ „provokacija.“

Imkime „Lietuvos Žinias.“

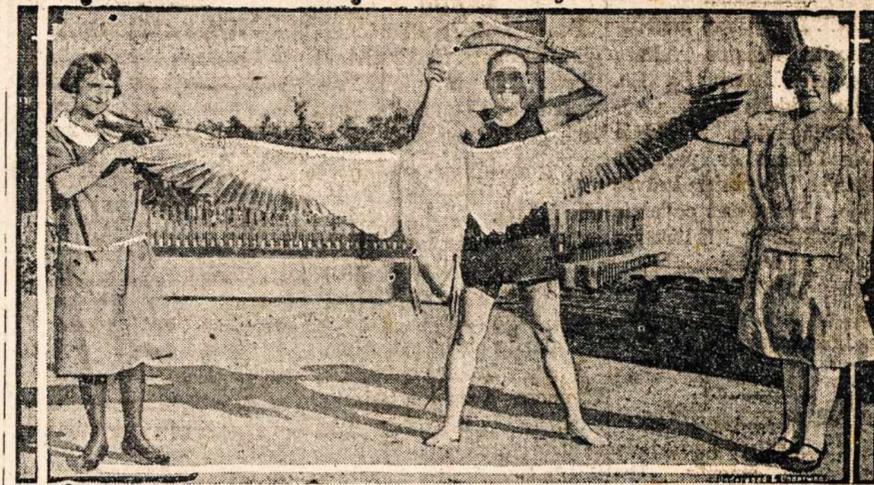
Spalį 8 d. įvykiai didele pagieža ir tendencija buvo įvertinta. Jau nekalbant apie tai, kad „Ryte“ buvo nurodyta „Liet. Žinioms“ visa eilė nuo tiesos nukrypimų ir dalyvavusiųjų asmenų atvirų laiškų, kame užginčijama „L. Ž.“ prasimanymai, — pačios „Liet. Žinios“ No. 254 atitaiso jų paleistą žinią, kad muštynės. dalytvaves politinės policijos viršininkas p. Račys. Manau, kad toks atšaukimas reikės padaryti ir del Matulionio, kuris, kaip skelbia „Lietuvos Žinios,“ visai nėra Krikščionių Demokratų Centro Komiteto nariu.

„Lietuvos Žinios“ neišlaiko bent kiek ramesnės nuotikos. Žodžiai: „Ateitininkų gaujos, juodašimėiai, ehuliganai“ labai dažnai vartojami ir įvykių aprašyme ir protestų tekste. Tik-tai No. 254 straipsnio „Ką pasėsi, tą nupiaus“ tonas yra daug ramesnis ir žodžiai ne vulgarūs. Šiame straipsny yra pasakytos dvi tiesos:

Pirma, kad šiltų vietų gali laukti net mokslo nebaigę (mano pabraukta). Iš tikro. Tokių Universitete esama ne tik asistentais, bet profesoriais ir net dekanais — tik de ja — jie socialistai. O mokslus baigę tų šiltų vietų Universitete negauna — de ja — jie katalikai.

Antra, kad muštynės Universitetuose paprastai būna revoliucijos ir civilinių karų kregždutėmis. Žinoma, jeigu Universiteto vyresnybė ir toliau tokios taktikos laikysis — gal, išdrąsinę komunistai, Universitete ir protestus rašys, ir proklamacijąs dalins, ir revoliucinių komitetų posėdžius laikys. Taigi „Lietuvos Žinioms,“ išskėlus sveiką mintį, ar nebūtų laikas patikrinti kai kurių asmenų ir mokslinio cenzo didumas ir valstybinio lojalumo tikrumas.

O „Lietuvos Žinioms“ telieka palinkėti už atvirą komunistų gynėjų rėmimą. Atidarę duris pasiprašykite svečius į vidų ir, eidami jų nurodymais iš proklamacijos spalį 29 d. pakelkite protesto balsą prieš kruvinąjį terorą ir remkite juodosios reakcijos aukas.“ („R.“

Nepaprasto didumo pelikanas, pagautas ties San Francisco. Nuo vien no sparno galo iki kito yra 8 pėdos.

AMERIKOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Pilietybės atžvilgiu Amerikoje gyvena lietuvių Lietuvos piliečių ir lietuvių Amerikos piliečių. Pastarieji yra dviejų rūšių — vieni yra gimę Lietuvoje ir kurį laiką Lietuvoje gyveno, kiti yra gimę Amerikoje. Gyvenantiems Amerikos lietuviams Lietuvos piliečiams nėra mažiausių kliūčių grįžti Lietuvoje ir naudotis visomis Lietuvos piliečio teisėmis. Tačiau priėmusiems Amerikos pilietybę lietuviams grįžimas Lietuvoje ir įsigijimas Lietuvos pilietybės su visomis jos teisėmis yra surištas su kai kuriais formalumais.

Einant mūsų Konstitucijos §9niekas negali būti dviejų valstybių piliečiu. Vadinasi, — lietuvis Amerikos pilietis, norėdamas įsigyti Lietuvos pilietybę ir jos teises būtina turi atsižadėti Amerikos pilietybės. Einant Amerikos įstatymais, Amerikos pilietis, išvykęs užsienin ir per dvejus metus negrįžęs Amerikon, savaimi nustoja Amerikos pilietybės.

Sakysime, lietuvis Amerikos pilietis, dvejus metus išgyvenęs Lietuvoje ir nepadaręs leidimo pratęsimo dar dvejais metams, savaimė tampa žmogumi be jokios pilietybės nė viena valstybė save nelaiko, tai savaimė kyla reikalas duoti tam asmeniui kokią nors pilietybę. Einant mūsų Konstitucijos §8, asmuo, norįs gauti Lietuvos pilietybę, turi gyventi Lietuvoje ne mažiau, kaip 10 metų. Vadinasi — ir Amerikos piliečiui lietuviui reikėtų gyventi Lietuvoje bent 10 m. Bet, einant kitais Konstitucijos paragrafais Lietuvos piliečiais laikomi visi lietuvių kilmės asmenys. Kadangi Amerikos piliečio lietuvių kilmė negali kelti nė mažiausio abejojimo, tai Amerikos piliečiui nelietuviui jokių kliūčių neduoda iš administracijos pusės tapti Lietuvos piliečiu arba po dviejų metų gyvenimo Lietuvoje, arba tučtuojau grįžus Lietuvoje. Jeigu neišėjus dvejais metams būtų norima gauti Lietuvos piliečių statusą, reikėtų išrodančius dokumentus apie savo kilmę iš Lietuvos, pridėti savo Amerikos nacionalių pasą ir duoti iškilmingą pasižadėjimą šio turinio:

„Ponui Vidaus Reikalų Ministeriui... Pareiškimas.

192.. m. mėn. d. aš, lydami brangiau už jas mo- žemiau pasirašęs pilietis kėti. Šią vasarą Švedijos rinkoj pasirodė Lietuvos sviestas ir to sviesto pirkėjai švedai patenkinti. Švedų Lietuvių Dr-ja, kaip tik tų dviejų tautų susiartinimą savo tikslo pagrindan padėjusi, pereitą žiemą persiorganizavo ir pradėjo veikti energingiau. Švedų tarpe kilo didesnis susidomėjimas Lietuva. Pavyzdžiui, pereitą vasarą keli švedai, Švedų Lietuvių Dr-jos nariai, ir ne pirkliai, lankėsi Lietuvoje vien tik todėl, kad priklausymas Švedų Lietuvių Dr-jos sukėlė juose susidomėjimo tuo kraštu ir ji jle panorėjo jį arti pažinti. Švedų Lietuvių Dr-ja, paskutiniam savo posėdy nutarė lapkričio 30 d., Karolio XII dieną, suruošti didelius pietus, į kuriuos yra pakviesti Stokholmo laikraštinninkai. Nepasinaudojus Švedų Lietuvių Dr-jos pakvietimu Lietuvos laikraštinninkams ir žemės ūkio darbuotojams, dabar tas pakvietimas yra pakartojamas sekančiais vasarai. Tai bendri Švedų Lietuvių Dr-jos sumanymų broožai. Draugija yra kupina karšto noro veikti kuo plačiausiai ir prisidėti prie sutrumpinimo kelio tarp Švedijos ir Lietuvos. Bet būtų gera, kad čia vietoj įsisteigtų analoginė Lietuvių Švedų Draugija, kuri iš savo pusės prisidėtų prie siekimo to pat uždavinio, nes veikiant iš abiejų pusių bus galima pasiekti pageidaujamų rezultatų.

Situos formalumus atlikus, išduodamas Lietuvos pasas. Amerikos nacionalis pasas kartu su pasižadėjimu siunčiama Užsienių Reikalų Ministerijai, kuri juos įteikia Amerikos Atstovybei Lietuvoje. Lietuvos pilietybės klausimas yra labai aktualus Amerikos lietuvių tarpe. Del to išsiaiškines klausimą Lietuvos kompetentingose istaigose, laikau reikalinga jį patiekti amerikiečių žiniai.

A. Šmulkestys,
Seimo atstovas

LIETUVOS-ŠVEDIJOS SANTYKIAI

Kaune viešis mūsų atstovas Švedijoje p. Jurkūnas šeinus teikėsi nušviesti „Eltos“ bendradarbiu nūdienės švedų lietuvių santykiams.

„Švedijos Lietuvos santykiai, pradėjo p. atstovas, nūpas save nelaiko, tai savaimė kyla reikalas duoti tam asmeniui kokią nors pilietybę. Einant mūsų Konstitucijos §8, asmuo, norįs gauti Lietuvos pilietybę, turi gyventi Lietuvoje ne mažiau, kaip 10 metų. Vadinasi — ir Amerikos piliečiui lietuviui reikėtų gyventi Lietuvoje bent 10 m. Bet, einant kitais Konstitucijos paragrafais Lietuvos piliečiais laikomi visi lietuvių kilmės asmenys. Kadangi Amerikos piliečio lietuvių kilmė negali kelti nė mažiausio abejojimo, tai Amerikos piliečiui nelietuviui jokių kliūčių neduoda iš administracijos pusės tapti Lietuvos piliečiu arba po dviejų metų gyvenimo Lietuvoje, arba tučtuojau grįžus Lietuvoje. Jeigu neišėjus dvejais metams būtų norima gauti Lietuvos piliečių statusą, reikėtų išrodančius dokumentus apie savo kilmę iš Lietuvos, pridėti savo Amerikos nacionalių pasą ir duoti iškilmingą pasižadėjimą šio turinio:

„Ponui Vidaus Reikalų Ministeriui... Pareiškimas. Lietuvos—Švedijos ekonominiai santykiai labai sparčiai auga. Kliūtis, kuri neleido didėti Lietuvos eksportui į Švediją ir į Skandinavijos valstybes apskritai yra ta, kad mūsų gamintojai ir eksportininkai nėra prisitaikę prie tos rinkos aukštų reikalavimų. Yra žinoma, kad Švedijoje pragyvenimas labai brangus, bet užtat pirkėjai perka tik geresnės rūšies ve-

Čia parodomas policinis skydas, vartojamas Čičegojį gaudant banditais.

VIETINĖS ŽINIOS

BŪRYS LIETUVIŲ BĖDOJ

Pereitą subatos vakarą name prie Bowen St. So. Bostone didelis lietuvių būrys lošė iš pinigų. Netikėtai atsidarė durys ir pasirodė policistas. O pinigų krūvos gulėjo. Pašauktas policinis automobilis ir 17 lietuvių atsidūrė nuovadoj.

Gėda, bėda ir baisūs nuostoliai darbininkams per girtybę ir kaziravimą.

Rep.

ŽUVO PENKI ŽMONĖS

Naktį iš subatos į nedėlią žuvo penki žmonės. Du žmonės žuvo viename kambaryje namuose po num. 1244 Washington St. Vienas 30, kitas 28 m. amžiaus. Jiedu vakare nuėjo gulti, o ryte jiedu rasti ant grindų negyvi ir apdege. Jų patalynė lovoj besanti sudegus ir stebėtina, kad nuo to neužsidegė nei sienos nei grindys. Tie vyrai matyt naktį rūkė ir berūkydami užmigo. Gi nuo degančių cigary užsidegė patalynė ir ėmė abu kepti. Pajūtę jau neįstengė šaukti nei bėgti, o galėjo tik iš lovos išsiristi.

Trečias žmogus rastas negyvas po num 283 Shawmut Ave. Jis turėjo kieta kalniečių ir girtas virto ant lovos taip kad prisismaugė ir pasismaugė.

Ketvirtas negyvėlis buvo 60 m. amžiaus. Jis rastas apsirėdęs lovoj negyvas.

Penktas negyvėlis. 65 m. amžiaus nežinia de kokios priežasties staiga mirė. Daktarai jį tyrinėja.

ŽUVIMAI PER AUTOMOBILIUS

Massachusetts valstijoje per automobilium katastrofas žuvo 15 žmonių. Girtu automobiliu suvaržytuota 95. Įaisniu afimta 390.

VOVERĖS IVEIKĖ ŠUNI

Harvardo universiteto darže per metų metus begyvenančios buksčios voverės sumanė turėti "fonių." Bet ne jos tas "fones" pradėjo. Nedidelis, 20 svarų sverias, pudelis užtikto beriešutaujančią voveraitę. Ta nenorėjo turėti reikalo su pudeliu, o pudelis lindo. Tada akymirkoj paskelbta voverių mobilizacija ir tuoj pustuzinis jų atsirado. Užtaškavo nabaga pudelį, sužaidė jį taip, kad šunelis turėjo būt nugabentas gydyti.

TIK VIENAS LIETUVIS

Bostone yra išduoti 64 laisniai parduoti revolverius. Tų laisnių turėtojų tėra 16 amerikony, rusų net 37, anglų 2, vokiečių 1, italų 5, lenkų 1, skotų 1, lietuvių 1.

DEL NUSPROGUSIO BANKO

Bostono nusprogtusio Cosmopolitan Trust banko reikalai per teismą jau perėjo ir depozitoriams bus išmokama po 83c. nuo dol. Tas bankas nusprogo prieš apie šešis metus. Depozitorių turėjo 12,000.

Likusieji pinigai bus išmokami gruodžio 19. Tame reikale depozitoriai turi kreiptis į 53 State St., Room 933.

IS PROVIDENCE Į BOSTONĄ PĖSČIA PER 15 VALANDŲ

Bostono pasižymėjusi mergina Eleonora Sears padarė "betą." Ji pasiryžo iš Providence ateiti pėsčia į Bostoną per 15 valandų. Ji yra visam pasauliui pasižymėjusi sportininkė, ypač teniso lošėja. Ji iš Providence'o iš Biltmore hotelio išėjo pamedėlio ryte 1 val. Su ja eina kartu du vyrai teipgi pasižymėję atletai. Jie per 15 valandų eis be sustojimo.

Dar prieš metus laiko Miss Eleonora Sears yra išsireiškusi, kad gražiame ore ji tą kelionę galėtų padaryti. Atsirado žmonių, kurie sutiko "betus" daryti. Ji jau per keletą kartų buvo pasiryžus ta kelionę daryti, bet nemalonas oras vis sutrukdė. Ji atsisakė pasakyti ką ji laimės jei tą kelionę atliks ir ką pralaimės, jei neatliks.

Ji pribuvo į Providence nedėlioj 6 val. ir nuėjo gulti. Atsikėlė 12 val. naktį, papsuryčiavo ir apsirėdė kelionėn. Lygiai vienai išmūšus pasileido kelionėn. Karšta kava ir kitokie valgiai automobiliuje gabenama paskui ją.

Per du pastaruosius mėnesius ji darė Bostono apylinkėse maniebrus ir daug vaikščiojo po Blue Hills rezervacijas.

Iš Bostono į Providence yra 50 mailių.

JUOKELIAI

JUOKŲ NEMĖGSTA

Du draugai, "mūnšainės" įsikaušė susipyko ir apsisunkia. Vienas jų labai užsigavęs ir supykęs, klausia kito mušeikos: — Ar... ar... tu ištikrųjų, ar taip sau juokais man į antausį skelbei? — Žinoma, kad ištikrųjų.

— Na, tai tavo laimė, ha aš tokių juokų nemėgstu.

LIETUVISKAM RESTORANE

Kostumeris. — Kaip tat, aš vakar gavau didesnę porciją. Veiteris. — O kur vakar tamsėdėjai? Kostumeris. — Prie lango. Veiteris. — Na, tai aš suprantu. Prie lango duoda didesnę porciją del "advertisingo."

ŠEIMININKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimininkė Amerikoje visados trokšta gauti patarimų pagerinti jos žinijimą atlikimą pareigas kaip šeimininkė ir motina. Šiose skiltyse kas savaitę tips straipsneliai kurie bus indomys koznai Lietuvei šeimininkei.

RODYKLĖ No. 8

Virimo Receptai
Naminiai Pasigėlbėjimai
ROYALIS SOSAS
Pusanro pudelo evaporated pieno
2 šaukštai sviesto
2 šaukštai miltų
1 puodelukas vandens
Pusė šaukštuko druskos
1 šaukštukas kapotų petruškų
1 šaukštukas trintų žalių pipirų
1 šaukštukas kapotų svogūnų
6 kotali grybų, pusiau perpjauti
4 šnokė alyvos
Worcestershire Sauce.
Sutaryk sviestą skardvoje. Sudėk svogūnus ir žalius pipirus. Virk apie aštuonias minutes. Dėdėk miltus ir maišyk iki išsiplak. Pripilk pieng su vandeniu ir maišyk iki mišinys sutrūks. Sudėk grybus, alyvas ir petruškas. Virk penkis minutes. Pirm davimo 1 stalių dėdė Worcestershire Sauce.

Virtuvės Reikaluose

Nuėmimui apdegimo plėtimų nuo pavos ar pavotyto pečių ir telpai nuėmimui pridėgusiu dalyku nuo katilų, sudok smulkiausius velenus iš pečių. Trink juos su drėgnu skardulu. Jėsen katilukai perdang išdegti pelnai nenutrintis dėmų.

Verdant pieng, niekad neprisivils jėgu virtulyje pirmasias smarkiai paviršin vandeniu, apie colio glumo, ir paskui į tuščią supilsi pieng. Žiupnelis sutarchoito nutmego daddėti ir butvisius krotetus pagerina juos.

Mes Rekomenduojame Pirkti Sekant: Kuponas esantis STANDARD ir CHALLENGE Pieno paskelbimo musų laikrašty yra vertas dėsmies leibeli. Jėdė iškirpkite jį ir nuėmė į arčiausią Premijų Krautvė pagal adresą pastelbime nautie mus leibelius dykai. Prie to pridėkite jį daugiau tūpyti, nes gausite už juos brangų dovanų.

Ypatiška Sveikata

Gera sveikata nereikalauja skriaus: si savęs nuo to, ką apėtias reikalauja — tikrai reikia vis apsižiūrėti su privalgymu. Taipgi bloga yra ryte išėti j darbė be gery pusryčių. Negali atlikti savo darbo su reikalinga energija jeigu skilvis neturi maisto. Geri pusryčiai turi susidėti iš vaisių, džiovintų ir puodelio kavos arba pieno. Geri skėliniai valgiai su srietine pailgina gyvenimo dienas. Gerai yra valgyti du sykiu į dieng be mėsos ir pamatysit kad turėsit gerą sveikatą ir aiškų protą.

JUSŲ SVEIKATAI

Dabar laikas kada visi mėgsta vaisius valgyti. Daktarai sako visai yra vidiurij liuosuotojai ir sveikats maistas. Geras vaisių saladas pirmą valgių yra apėito kėlėjas. Jėi vartosite, vienok, vaisių darulų su Standard ar Challenge Pienu, jūs pamatysite, kad jis prisidės prie jo skanumo. Šitos pieno rūšys susideda iš gryno pieno ir cukraus. Vartok jas kada tik reikia pieno ir cukraus sykiu. Patirsite, kad kava ar koko skanesnė su jomis.

VAISIŲ SALADO DARALAS

Trys čvertys puodelio Standard ar Challenge Pieno Pusė puodelio acto
2 iausiniai Pusė šaukštėlio mustardos
1 šaukštukas druskos 3 šaukštai sutirpinto sviesto
Plak kiaušinius iki šviesumos; supilk pieng, druską ir mustardą ir gerai suplak. Pridėk dabar actą po truputį ir sutirpink sviestą. Plak su kiaušinių plaktuvu ir padėk ant ledo sutirštėti. Tai skanus daralas su vaisiu salada.

DYKAI

Kiekvienas leibelis turi didelę vertę. Už 50 leibelų jės gausite gerą porą žirklių kaip ant pavėkslo. O neima daug iki susitaupo 50 leibelų. Tą dovaną galite gauti mūsų premijų krautvėse. Jėi nėra tokios jus mėsos, atsiskykite leibelius į The Borden's Premium Company, 44 Hudson St., New York City, pažymėdami numerį norimos dovanos kaip ant pavėkslo ir jį bus jums pasiųsta dykai.

Mūsų Boston'o Premijų Krautvė Randasi Prie 89 Friend St., arti Haymarket Sq.

KITOS PREMIJŲ KRAUTVĖS

FALL RIVER, MASS. NEW HAVEN, CT. BRIDGEPORT, CT.
14 — 3rd Street 105 Temple Street 105 Congress Street
netoli Bedford St. netoli Crown Street netoli Main Street

PROVIDENCE, R. I., 49 Aborn Street, netoli Washington St.
Pradėkit Taupyti Leibelius Dabar, Gavimui Brangių Kalėdinių Dovanų

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKONIS GALINGA MOSTIS
Cydė, Reumatizmas, Rankų, Kojų, Negarų skaudėjimas, Salti, Rankos, Kojos, Urtimė. Pusni, Galvos skaudėjimas, ir tiegi visokių skaudėjimus (tik ne romas).
Tubakoziniai žmoniu yra isterde o milijonai dar nežino apie tai.
Dekonis Galinga Mostis yra tiek verta auzso, kiek jį peti averia au lie naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiktorius tep DEKONIS NEW DISCOVERY OINTMENT.
Dekonis Ointment Co.,
518 MAIN ST., BOX 302
HARTFORD, CONN., U.S.A.

Advertisement for Borden's Standard Condensed Milk, featuring an illustration of a woman and a child, and a can of milk.

GERAS "BURDINGIERIUS"

Artistas, (samydamas kambary). — Galiu tamstai pasakyti, kad pirmoji mano šeiminkė verkė, kai aš ją apleidžiau. Šeiminkė. — Gal ji ir verkė, bet aš noriu pinigų už butą gauti iškalno.

LIGONINĖJE

Daktaras. — Kiek išmirė? Norsė. — Devyni. Daktaras. — Juk vakar vaistus išrašiau dešimčiai. Norsė. — Taip, bet vienas atsisakė juos vartoti.

FARMERIŲ MOKYKLOJE

Mokytoja. — Kada patogiausias laikas sodne obuolius skinti? Mokiny. — Kada sodne nėra nei šunies, nei sodininko.

TAI BENT KAINAVO...

— "Ar žinai, brolau, kiek aš išleidau litelių, kai norėjau rasti mokytojo vietą." — "Keturių litų manau užteko." — "Ek jūs vyrai be gyvenimo praktikos..." — "Na ir kas tokis nutiko?" — "Nugi žinai, jog Lietuvoj 20-ties apskričių esama, bet gi nežinai kurioje rasti liuosų mokytojam vietų. — Ir kas bedaryti? Rašai prašymą Šv. M-jos prad. mokslų Departamentui, iš kur nurodo kreiptis į tos apskrities Inspektorių, kurioje nori gauti mokytojo vietą. Ką bedaryti? Rašai pagalios, žmogus, 20 prašymų, apmoki kiekvieną keturiomis litais žyminio mokesnio ir lauki prielankaus atsakymo. Tai matai, brolau, kiek man prašymai kainavo..."

ISSISUKĖ

Teisėjas. — Lindininkai pripažino, kad tamsta būvai grieta, kadangi tvojai savo draugui pilna bonka į pakaušį. Teisiamasis. — Taigi, pone teisėjau, nes jeigu būčia buvęs blaivias, tai pirma būčia išgėręs degtinę.

VISAIP KRIKŠTYTA

Jokūbas. — Ar žinai, kaimyne, kokis sutvėrimas užvis daugiau vardų nešioja? Tamošius. — Hm... kas gi tokis galėtų būti, ar ne juodas velniukas... Jokūbas. — O ne, brolau, jam toli tos garbės... Tamošius. — Tai gal augalai kokie ar kas tokis... Tamošius. — Ir labai aš ją mėgiu... Jokūbas. — Na tai klausyk kiek vardų jina turi: degtinė, arielta, šnapsas, samokurka, samogonka, samoghiorija, naminė, karklinė, gyvybės vandenėlis, velnio ašarėlės ir daug kitų vardų. Tamošius. — O arieltė tu pilkoji kokia tu štukorka... che, che, che... Į sveikatą! Išmeskis po burnelę daugivardės...

MOKINKITĖS ANGLIŠKOS KALBOS

Tūkstančiai Amerikos lietuvių pasiryžo iki gyvos galvos gyventi Amerike. Tokiems vienas svarbiausių reikalų šioje šalyje yra angliška kalba. Mokinkitės jos visokiais būdais. "Darbininko" knygyne galima gauti angliškos kalbos kalbamokslų ir žodynų. Didelis angliškos kalbos vadovėlis iš 310 puslapių kainuoja \$2.50. Didelis angliška-lietuviškas žodynas be apdarų \$5.50, apdaruose \$6.50. "DARBININKAS" 366 Broadway, So. Boston, Mass.

ANT RENDOS

TRYS, KAMBARIAT, elektra, gazas, toiletai, ant pirmu butu po num. 1488 Columbia Rd., tarpe H ir I St., South Boston. Savininkė, 8 National Street, So. Boston.

ANT PARDAVIMO

3 Seimynų, 14 kambarių namas, arti Broadway. Išlygos labai geros. Kviepkites telefonai: B. B. 3300, Col. 2373. Jei raštu "Darbininko" adm. (15-18)

PARSIDUODA

3 seimynų namas 14 ronių su įtaisymu, elektros šviesa ir maudynėmis, šaltas ir šaltas vanduo, puiki vieta, netoli Thomas Park ir Dorchester St. 5 rumaai tušti noriėlam savo namuose gyventi. (Gr.12-19)

Paleiskau Antano Pabienkio, Jis pirmiau gyveno Rochester, N. Y. o dabar nežinau kur. Jis paėina iš Lietuvos Telsių kaimo, Stačiumų val., šiauliu apsk. Prašau pranešti šiuo antrašu: Frank Mizis, 611 Morton Ave., Chester, Pa.

New Yorke pradėta statyti nauji tuneliai požeminiams geležinkeliams. Tuneliai atseis \$506,000,000.

ATNAUJINK SAVO NAMĄ

Pagal Naujausios Mados ir Pakelk Vertę
Atnaujink savo namą pagal naujausios mados ir padidink jo vertę. Iveskite vandens patikimus ir šilumą. Imokėdami tik 20 nuos., o liekaną galėsite išmokinti per 12 mėnesių.
JAMES P. TANCRED
272 Broadway, So. Boston
Tel. S. B. 4245

BOSTON'O DRAUGIŲ VALDYBŲ ADRESAI

SV. JONO EV. BL. PAŠELI DRAUGIJOS VALDYBOS ANTRAŠAI
Pirmininkas — M. Zoba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Petruskas, 250 Gold St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštinkas — J. Gilneckis, 5 Thomas Pk., South Boston, Mass.
Fin. Raštinkas — M. Šeikis, 40 Marine Road, So. Boston, Mass.
Kasierius — A. Naudžianas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-ry valandą po pietų, parapiljos salėje, 49 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUOČIO DR. JO VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — V. Zalleckas, 514 E. Broadway, So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Povilas Ruka, 95 C Street, So. Boston, Mass.
ROT. RAŠT. — Antanas Maciejuna, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Juozapas Vinkevičius, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andr. Zalleckas, 611 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
MAREALKA — Kazimieras Mikailionis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
D. L. K. Keistuočio Draugija laiko savo mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, po num. 694 Washington St., Boston, Mass. 1:30 val. po pietų. Ateldami ant susirinkimo atsveskite su savim daugia naujų narių prie mūsų draugijos prašyti.

SV. KAZIMIERO R. K. DR. JO VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — J. Jaros, 225 L Street, So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — J. Grubinskas, 157 M Street So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Vl. Micevičius, 405 Third St., S. Boston, Mass.
Finansų Raštinkas — K. Kiška, 8 Hatch Street, So. Boston, Mass.
Raštinkas — L. Svagždytis, 111 Bowen St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — P. Laučka, 395 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Draugijos reikalais kreipkitės visados į protokolų raštinką. Draugija savo susirinkimus laiko 2- nedėdienį kiekvieno mėnesio 1-mą po pietų parapiljos salėje, 492 Seven

DR. STE LIETUVOS DUKTERŲ PO GLOBA MOTINOS SV. SOUTH BOSTON, MASS VALDYBA

Pirm. — Z. Zicklenė, 80 Corbet St., Dorchester, Mass.
Vice-Pirm. — A. Janušonienė, 1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — O. Siaurienė, 448 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — J. Keys, 115 G Street, So. Boston, Mass.
Izd. — O. Stanilaitė, 105 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — O. Mizgirdienė, 164 6th St., So. Boston, Mass.
Draugijos reikalais kreipkitės visados protokolų raštinką. Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą utarną, 4-ą kiekvieno mėnesio 7:30 vakare parapiljos svetainėj ant Penktos gatvės, South Boston, Mass.

DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
425 Broadway, South Boston
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12:00 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 8:00 iki 9 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėdieniais, taipgi serodomis nuo 12 dienų uždarytas.

JUOZAS M. VERVEČKA
(VERACKA)
LIETUVIS ADVOKATAS
PRAKTIKUOJA DVIEJUOSE OFISUOSE
SOUTH BOSTON, MASS.: 414 W. Broadway
Tel. S. B. 0948
BROCKTON MASS.: 684 No. Main Street
Tel. Brockton 7180
RESIDENCIJOS Tel. S. B. 3429-W

LIETUVYS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, So. Boston
("Keleivio" name)
OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakare. Serodomis nuo 9 iki 12 val. dieng Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nečiūiomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį)

J. MACDONELL, M. D.
Galima susikabinti ir lietuvis.
OFISO VALANDOS: Rytais iki 12 Po pietų nuo 1 Vakariams nuo 6:30 E. Broadway, So Boston

Naujas Lietuvis Dentistas
DR. ST. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
520 F Broadway, S. Boston
Ofisas atdaras nuo 9 va., ryto iki 2 val. ir nuo 1:30 val. po pietų iki 5:30 val. vak. ir nuo 7 iki 9 val. vak. Šventą dieną pagal sutartimą. Tel. S. Boston 2300

DANTISTAS
DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)

DAKTARAS J. LANDŽIUS
(SEYMOUR)
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo aštrias ir kroniškas užsienėjusias ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal vėliausius metodus, kaip tai: ultra-violetiniai spinduliai, kvartzo žiburiai, termo terapia, ir kitais elektruo medikališkais būdais. Egzaminojimo kraujų, šlapumų, ir spaudulius savo laboratorijoje. Nutraukia X-Ray pavelikus. Teipgi sutelkiu patarimus laiškais.

Ofiso valandos nuo 9 ryte iki 9 vakare
381 WEST BROADWAY South Boston, Mass.
(Antros mubos)
Telefonas — S. B. 4000

Residencijos Telefonas: 0779-R. K. Ofiso Telefonas So. Boston 0779-W
S. BARUSEVIČIUS
Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notarys
258 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 838 Dorchester Avenue Dorchester, Mass.

Ofiso Tel. Res. Tel.
University 8831 Prospect 0415-M
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
983 Cambridge St., Cambridge

16 METU SOUTH BOSTON
DR. H. S. STONE
AKTU SPECIALISTAS
399a W Broadway, So Boston
VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.